

Uitvoeringsprogramma Park Lingezegen

Dit document is een bijlage van de bestuursovereenkomst Park Lingezegen, juli 2008

www.parklingezegen.nl

Uitvoeringsprogramma Park Lingezegen

Royal Haskoning

In opdracht van
Dienst Landelijk Gebied
Regio Oost

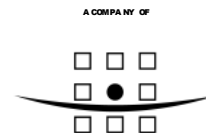
Definitief rapport
19 juni 2008

dienst landelijk gebied

voor ontwikkeling en beheer

ROYAL HASKONING

HASKONING NEDERLAND B.V.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Documenttitel Uitvoeringsprogramma Park Lingezegen

Verkorte documenttitel Uitvoeringsprogramma Park Lingezegen

 Status Definitief rapport

 Datum 19 juni 2008

 Projectnaam Uitvoeringprogramma Lingezegen

Projectnummer 9T1214.A0

Opdrachtgever DLG Arnhem

 Referentie 9T1214.A0/R006/901462/Nijm

 Auteur(s) Ir. drs. B.A.H.V. Brorens en ir. C.F. Elings

Collegiale toets Ir. R. Idema

 Datum/paraaf 19 juni 2008

Vrijgegeven door Ir. drs. B.A.H.V. Brorens

 Datum/paraaf 19 juni 2008

Barbarossastraat 35
Postbus 151
6500 AD Nijmegen
+31 (0)24 328 42 84 Telefoon
+31 (0)24 360 95 66 Fax
info@nijmegen.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1	4	ORGANISATIE	31
1.1	Park Lingezen	1	4.1	Organisatie en verantwoordelijkheden	31
1.2	Doel uitvoeringsprogramma fase 1	2	4.2	De ambtelijke projectorganisatie	33
1.3	Totstandkoming	2	4.3	Organisatie van spoor 1	35
1.4	Leeswijzer	2	4.4	Organisatie van spoor 2	37
			4.5	Organisatie van spoor 3	37
2	UITVOERINGSSTRATEGIE	3			
2.1	Een uitvoeringsstrategie zet de hoofdlijnen uit	3	BIJLAGE 1 – BEGRENZINGSAFSPRAKEN		39
2.2	Conclusies voor de strategie	3			
2.3	Een strategie in 3 sporen	7	BIJLAGE 2 - REFERENTIES		41
3	UITVOERINGSPROGRAMMA	9			
3.1	Inleiding	9	BIJLAGE 3 – OVERZICHT SKAART		43
3.2	Samenvatting kosten	10			
3.3	Inrichting De Park	13			
3.4	Inrichting Waterrijk	17			
3.5	Inrichting Landbouwwand	21			
3.6	Inrichting De Buitens	25			
3.7	Inrichting De Woerd	29			

1 INLEIDING

1.1 Park Lingezegen

Behoefte aan groen en recreatie

Park Lingezegen is een plan voor 'een park van formaat in een stedelijke omgeving'. Het park beoogt een groene, recreatieve ontwikkeling van het gebied tussen Arnhem, Nijmegen, Elst en Bommel. Deze plaatsen kennen allen een aanzienlijke groei van het inwoneraantal in dit gebied. Over 10 jaar zullen er meer dan 160.000 mensen wonen. Vooral nog zijn er in dit gebied weinig mogelijkheden om te wandelen, te fietsen, te recreëren.

Deelgebieden

Het park (1500 hectare groot) is opgedeeld in 5 deelgebieden die elk een eigen karakter zullen krijgen. Het zijn, van noord naar zuid: De Park, Het Waterrijk, Het Landbouw land, De Buitens en De Woerdt (zie figuur hiernaast). In Bijlage 1 zijn de afspraken over de begrenzing van het park toegevoegd, zoals die in de Stuurgroep zijn overeengekomen.

Parkorganisatie

De parkorganisatie bestaat op dit moment uit een projectorganisatie, waarin de verschillende relevante overheden samenwerken: provincie Gelderland (trekker), gemeenten Lingewaard en Overbetuwe, gemeenten Arnhem en Nijmegen, Stadsregio, Waterschap Rivierenland (watertaken), Staatsbosbeheer (beheerder) en Dienst Landelijk gebied (verwerving en inrichting).

Inrichting in 2 fasen

Bestuurlijk is besloten het park in twee fasen te realiseren: de realisatie van een basisinrichting heet fase 1. Hiervoor is een budget van 68,5 miljoen euro beschikbaar. Fase 1 is beoogd gereed te zijn in 2013. In fase 2 wordt het park verder ingevuld, waarschijnlijk deels met private financiering.

1.2 Doel uitvoeringsprogramma fase 1

Voorliggend rapport is het uitvoeringsprogramma voor Park Lingezegen voor fase 1. Waar het Masterplan Park Lingezegen (2008) aangeeft wat beoogd wordt, geeft het uitvoeringsprogramma aan hoe de inrichting van het park daadwerkelijk tot stand zal komen, wat er gerealiseerd zal worden en in welke volgorde.

1.3 Totstandkoming

Opdracht

Het uitvoeringsprogramma valt onder de verantwoordelijkheid van de parkorganisatie en is opgesteld in opdracht van Dienst Landelijk Gebied.

Uitvoeringsstrategie en programma

Gestart is met het opstellen van een uitvoeringsstrategie. De strategie is de aanpak op hoofdlijnen inclusief planning. De daadwerkelijke ingrepen hebben op basis hiervan een plek gekregen in het uitvoeringsprogramma.

Draagvlak en kennis

Bij de totstandkoming is nadrukkelijk gekozen voor een werkvorm waarin de verschillende betrokken organisaties hun kennis en voorkeuren konden inbrengen. De uitvoeringsstrategie is gebaseerd op informatie uit interviews met diverse betrokkenen en andere bronnen, het uitvoeringsprogramma is vervolgens opgesteld in de workshops met partijen.

1.4 Leeswijzer

Het rapport is zo ingedeeld dat het zoveel mogelijk leest als een programma: in hoofdstuk 2 wordt eerst de uitvoeringsstrategie gepresenteerd en toegelicht.

In hoofdstuk 3 wordt vervolgens het uitvoeringsprogramma uit de doeken gedaan. Het programma wordt behandeld per deelgebied. Het programma bestaat uit een tabel per deelgebied met kaarten.

De organisatorische aspecten van de uitvoering staan beschreven in hoofdstuk 4.

2 UITVOERINGSSTRATEGIE

2.1 Een uitvoeringsstrategie zet de hoofdlijnen uit

Route naar realisatie

De uitvoeringsstrategie is de 'hoofdroute naar realisatie'. De weg wordt uitgezet op hoofdlijnen, de details worden ingevuld in het uitvoeringsprogramma. De ideale route is afhankelijk van diverse factoren, de belangrijkste zijn:

- Doelen, draagvlak en prioriteiten;
- Procedureel-juridische aspecten;
- Grondbezit en -verwerving;
- Ontwerpdetaillering en benodigde onderzoeken;
- (Publiek)private initiatieven en aanpalende ontwikkelingen.

Interviews: bepalende factoren voor de strategie

Interviews met direct betrokkenen, diverse rapportages en ervaringen uit andere projecten vormden de input voor het formuleren van de strategie.

2.2 Conclusies voor de strategie

2.2.1 Tegenstellingen

Drie basisgedachten tekenden zich af op basis van dit onderzoek, die op het eerste oog intern strijdig lijken te zijn:

1. Op het vlak van ontwerp, onderzoek en procedures zijn nog belangrijke, noodzakelijk stappen te zetten;
2. De betrokken publieke partijen willen op korte termijn aan de slag met de realisatie;

3. Particuliere partijen, groot en klein, in principe niet ingepland in fase 1, popelen eveneens om te starten met veel waardevolle initiatieven.

Er zijn dus twee tegenstellingen:

- Snel aan de slag maar tegelijkertijd is tijd nodig voor procedures en onderzoek/detaillering van de plannen.
- Particuliere partijen willen en kunnen hun zinvolle bijdrage leveren, maar deze is formeel niet voorzien in fase 1.

In de volgende subparagrafen worden de drie basisgedachten besproken.

2.2.2 Basisgedachte 1: Onderzoek, ontwerp en procedures

Onderzoek

Enkele complexe onderwerpen zijn in eerdere studies door werkgroepen verkennend onderzocht. Om tot een goede duurzame inrichting en gezamenlijk gedragen ontwikkeling en beheer te komen is nader onderzoek nodig, dat hand in hand gaat met het opstellen van de inrichtingsplannen. Het betreft:

1. Water/natuur. De inrichting van het watersysteem (berging, kwaliteit, natuur) en de natuur in en rond de "Knoop Waterrijk" (Linge, Huissense Zeeg, Waterrijk, De Park). De onderzoeksvraag is hier: op welke wijze kan het gebied ingericht worden zodanig dat voldaan wordt aan de gecombineerde eisen op het gebied van natuur-met-kwaliteit, waterberging en waterkwaliteit (die elkaar ook tegen kunnen werken), en recreatie.

2. Verkeer. Het gebied heeft te kampen met een hoge verkeersdruk. Door de plannen neemt het verkeer waarschijnlijk verder toe. Er is nader onderzoek nodig naar de effecten van deze verkeersaantrekkende werking en een optimale inrichting van het gebied voor verkeer. Het onderzoek zal het volgende in beeld moeten brengen:
 - De verkeersbelasting van het gebied door de verkeersaantrekkendewerking van het park, inclusief de autonome ontwikkelingen (verstedelijking, groei);
 - Milieueffecten van verkeer en het aandeel van het park daarin: geluid, luchtkwaliteit, veiligheid;
 - Anticiperen op eventuele grote publiekstrekkers (mogelijke locaties, effecten, maatregelen)¹;
 - Maatregelen zoals routing en inrichting voor regulier verkeer, en recreatieverkeer (snel, langzaam).

Integraal ontwerp van de grote eenheden (De Park, Waterrijk, De Woerd)

De inrichting van deze gebieden moet nader uitgewerkt worden alvorens ze gerealiseerd kunnen worden. De gebieden zijn nu globaal ontworpen. Realisatie vraagt meenemen van:

- De resultaten van bovengenoemde onderzoeken (water en natuur, verkeer);

¹ Alhoewel de grote (private) publiekstrekkers waarschijnlijk hun eigen MER zullen maken, is het vanuit de optiek dat (veilig) verkeer een publieke taak is zeer aan te bevelen de effecten van grote publiekstrekkers op de potentie locaties reeds in een vroeg stadium in beeld te brengen. Dit zal inzicht geven in de (on)mogelijkheden en eventueel te nemen maatregelen.

- De kansen die (middel)grote private initiatieven bieden voor het park. Deze aspecten zijn zo doorslaggevend voor de inrichting en het gebruik dat het zinvol is deze wegen te verkennen alvorens te starten met realisatie. Kansen liggen in het benutten van de initiatieven en realisatiekracht van derden.
- De beschikbare gronden en potentieel te verwerven eigendommen.

Procedureel

Er is nog een aantal serieuze procedurele stappen te gaan alvorens te kunnen overgaan tot algehele realisatie:

- Milieueffectrapportage (m.e.r.) en bestemmingsplannen, eventueel ook een structuurvisie [2]. Herinrichting van landelijk gebied is MER-plichtig daar het meer dan 250 hectare betreft. Er zal een zogenaamd plan-mer (globaal niveau) én een besluit-mer (inrichtingsniveau) gemaakt moeten worden. Het handigste is dat in één rapportage te combineren. Het MER is een uitstekende kapstok voor het uitvoeren van de eerder genoemde onderzoeken en is daarmee een nuttig instrument voor planuitwerking en de bestuurlijke besluitvorming over de keuzes die resteren;
- Het opstellen van een structuurvisie² is niet verplicht, maar kan in de besluitvorming een handige tussenstap zijn;
- Het juridisch regelen van wat waar wel en niet mag, de bestemmingen, in twee of meer bestemmingsplannen.

² Een formele planvorm onder de nieuwe Wet ruimtelijk ordening, die zeer waarschijnlijk ingaat op 1 juli 2008

Daar er nog onvoldoende gronden in eigendom zijn om de doelstelling te realiseren, zal rekening gehouden moeten worden met mogelijke **onteigeningen**. Dat vergt een zorgvuldig en lang procedureel traject en op enig moment besluitvorming door parkbestuur en gemeenteraden over het al dan niet daadwerkelijk inzetten van het instrument. Gezien de beoogde realisatietermijn en de snelheid van verwerven is het onwaarschijnlijk dat de parkdoelstellingen gehaald kunnen worden zonder inzetten van het onteigeningsinstrument³. Het is gezien de proceduretijd aan te bevelen niet tot het laatst te wachten met de voorbereidingen. Vooralsnog wordt echter ingezet op minnelijke verwerving.

2.2.3 Basisgedachte 2: Snelle realisatie

Waarom snel?

Alle betrokken partijen spreken dewens uit snel te komen tot realisatie van in elk geval een deel van de ingrepen. De motivering hiervoor is verschillend, maar overtuigend. Genoemd zijn - naast de formele reden van het bestuurlijk besluit tot afronding van fase 1 eind 2013: de toenemende stedelijke druk, de lopende planvorming, het feit dat een deel gewoon al uitgevoerd kan worden, de beschikbaarheid van budgetten (tot 2013), het politiek kunnen verantwoorden van verdere uitgaven door resultaten te laten zien, tijdige realisatie van waterbergingsdoelen en ecologische verbindingzones en tenslotte het benutten van momentum.

³ Zie ook het recente advies van de Raad voor het Landelijk Gebied over dit onderwerp: "De mythe van onteigening", RLG, 2008, www.rlg.nl.

Wat kan snel?

De formele procedures en onderzoeken zijn nodig voor de realisatie van het geheel. Daarop vooruitlopend is het mogelijk verschillende onderdelen te realiseren waarvan al direct dankbaar gebruik kan worden gemaakt door de bezoekers. Gedacht wordt daarbij aan bijvoorbeeld fiets- en wandelpaden aansluitend aan de woonkernen, laanbeplanting en extensief agrarisch natuurbeheer. Allemaal zaken die ook zonder park gerealiseerd zouden of zouden kunnen worden en die eenvoudig van aard zijn en geen onderling complexe wisselwerking kennen.

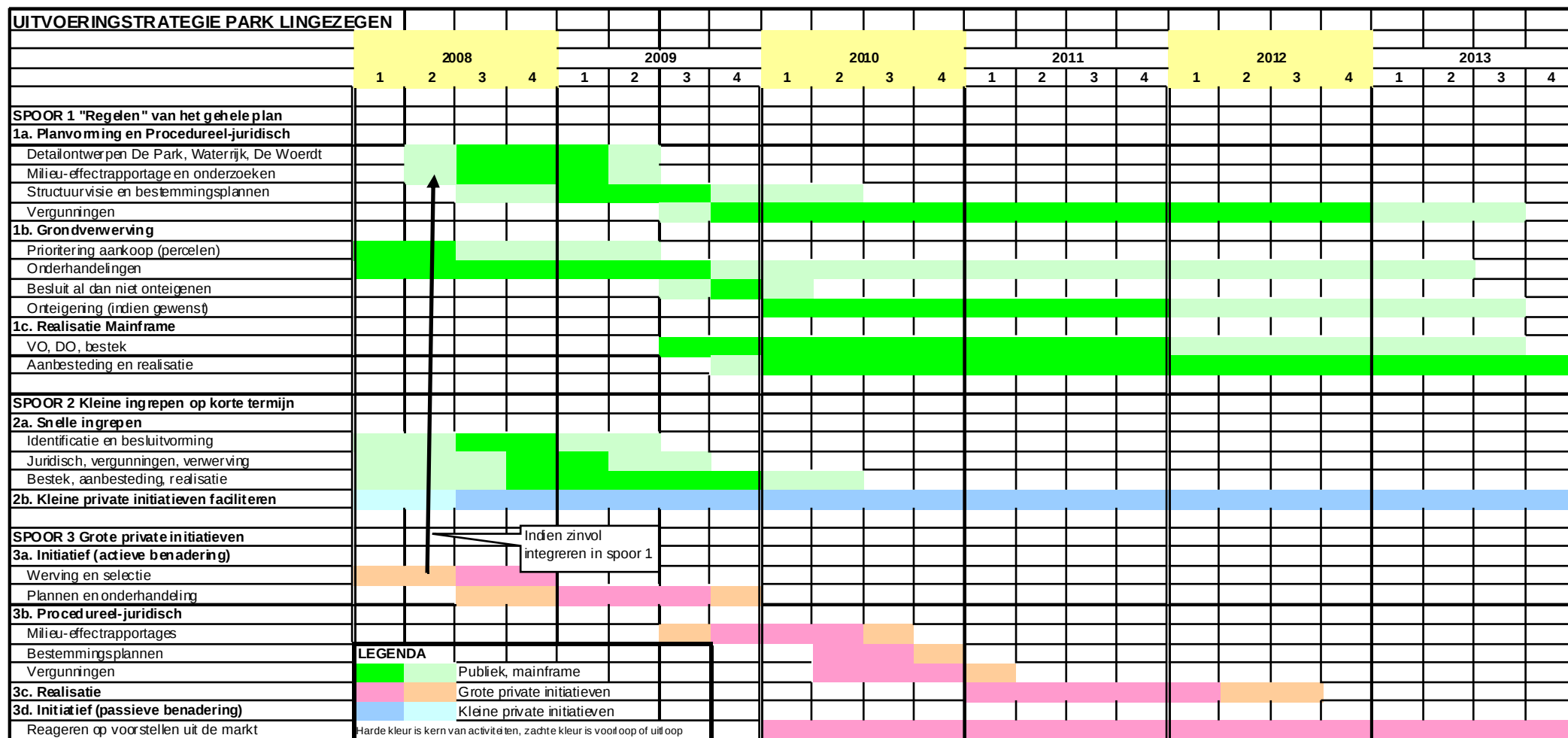
2.2.4 Basisgedachte 3: Particuliere initiatieven

Inventarisatie

Een inventarisatie van particuliere initiatieven in het plangebied heeft geleid tot een diverse lijst van kleine tot grootschalige initiatieven. Van theetuinen, via maneges tot grote publiekstrekkingen met naar verwachting enkele honderdduizenden bezoekers per jaar. De grote initiatieven horen formeel niet thuis in fase 1, de (publieke) basisinrichting.

Is particulier initiatief ook basisinrichting?

Vanuit het oogpunt van de gebruikers van het park zullen ze echter juist wel degelijk behoren tot de basisinrichting, de redenen om het park te bezoeken. Veel initiatiefnemers staan bovendien te popelen om te beginnen. Het laten wachten zou een slecht signaal zijn naar deze (deels beginnende) ondernemers.

Figuur 2.1: Uitvoeringsstrategie Park Lingezegen

Ruimtelijke impact of verwevenheid

Daarnaast is de ruimtelijke impact, of verwevenheid van sommige initiatieven zo groot (positief of negatief) dat het niet verstandig is de ontwikkeling ervan los te zien van het raamwerk. Zo kunnen sommige initiatieven bijdragen aan de landschappelijke kwaliteit van een gebied (denk aan een goed ontworpen golfbaan), maar kan een verkeerde locatie van een grote publiekstrekker vervelende consequenties hebben voor bijvoorbeeld verkeersoverlast op wegen die bedoeld waren voor extensieve recreatie.

Particulier initiatief reeds in fase 1

Het is dan ook zinvol minimaal te anticiperen op deze ontwikkelingen en waar mogelijk de (grote) partijen te betrekken bij de planvorming. De kleine initiatieven kunnen met wat ondersteuning in planologische en vergunningverlenende sfeer opstarten.

2.3 Een strategie in 3 sporen

2.3.1 3 basisgedachten worden 3 sporen

Omgaan met tegenstellingen

De basisgedachten lijken zoals gezegd met elkaar in tegenspraak: de eerste tegenstelling bestond uit de noodzaak voor nader onderzoek, ontwerp en procedures. De tweede uit het tijdstip van input van particulier initiatief (in fase 1 of fase 2). Toch zijn de drie basisgedachten allen essentieel voor de realisatie. De strategie is dan ook om ze elk een belangrijke plek te geven, een eigen spoor, maar ze

onderling af te stemmen om de tegenstellingen weg te nemen.

Spoor 1: regelen

De formele aspecten onderzoek, ontwerp, procedures (o.a. MER), grondverwerving, aanbesteding en de uiteindelijke gehele realisatie van fase 1 het park zijn ondergebracht in spoor 1. Dit spoor start noodzakelijkerwijs met een periode van circa twee jaar planvorming en procedures, zodat pas in 2010 overgegaan wordt tot realisatie. Ook de eventuele onteigening is ondergebracht in dit spoor. De essentie van spoor 1 is dus een gedegen planmatige aanpak, het bijbehorende beeld een 'ontwikkelmachine'.

Spoor 2: kleine ingrepen op korte termijn

De eerste twee jaar kunnen grote ingrepen dus nog niet plaatsvinden. De kleine ingrepen, zoals fiets- en wandelpaden, kunnen dat wel, mits aan bepaalde voorwaarden, zoals eigendom van grond, is voldaan. Er zou met deze ontwikkelingen gewacht kunnen worden op de inspanningen in spoor 1, maar als de behoefte aan snel resultaat gepaard gaat met voldoende bestuurlijke en organisatorische inspanningen dan kan er al veel snel gerealiseerd worden. De onderdelen die hiertoe behoren zijn benoemd in workshops met betrokken partijen (zie paragraaf 1.1) en opgenomen in dit spoor 2.

Daarnaast zijn de kleine particuliere initiatieven, die zich hoofdzakelijk op eigen particulier terrein afspelen opgenomen in dit spoor. Er zal het een en ander geregeld moeten worden om deze ontwikkelingen te stimuleren mogelijk te maken, bijvoorbeeld gesprekken met de

initiatiefnemers en vergunningen. De essentie van spoor 2 is dus dat zeer actief wordt opgetreden richting het gebied, en intern en bestuurlijk snel wordt gehandeld. Het beeld van een makelaar, 'ritselaar'.

Spoor 3: (middel)grote particuliere initiatieven en publiekprivate samenwerking

Zoals geschetst hebben de middelgrote en grote particuliere initiatieven een aanzienlijke impact op de inrichting en het gebruik van het gebied. Mits goed ingepast is dat impact positief. Verschillende partijen staan klaar en hebben ideeën gelanceerd. Het is dan ook zowel zinvol als (ten dele) mogelijk deze initiatieven vanaf het begin mee te nemen in de planontwikkeling. Daarnaast zullen gedurende de loop van het traject nieuwe initiatiefnemers zich melden. De aard en schaal van de plannen maakt dat er ook hier, evenals in spoor 1, onderzoek en procedures als een MER noodzakelijk kunnen zijn. Het vergt dan redelijk lange trajecten (2 – 5 jaar) om van idee tot realisatie te komen.

Binnen spoor 3 is er verder een tweedeling te maken:

- initiatieven die geïntegreerd met spoor 1 kunnen worden aangepakt. Dit zijn initiatieven waarvan reeds op korte termijn besloten kan worden dat ze een plaats dienen te krijgen in het park. Dat vraagt bijvoorbeeld om plannen en initiatiefnemers waarin voldoende vertrouwen bestaat;
- initiatieven die hun eigen traject lopen. Dat kunnen initiatieven zijn die vooralsnog te onduidelijk zijn, of die weinig directe relaties met de parkomgeving hebben.

Waar het samenwerking betreft dient per initiatief nagegaan te worden of het geheel aan de particuliere partij over wordt gelaten, of dat er publiekprivate samenwerkingscontracten worden afgesloten in enige vorm.

De essentie van spoor 3 is tweeledig: allereerst werving en selectie van initiatieven en onderhandeling/ contractvorming met grote private partijen. Vervolgens zal een redelijk formeel traject moeten leiden tot realisatie. Het beeld van politieke besluitvorming overheerst: de grote publiekstrekkers zullen zeer imagobepalend zijn voor het park, behoorlijk risicovol zijn (faillissementen) en tegelijkertijd ook bij omw onenden tot de meest weerstand kunnen leiden (met name door vrees voor overlast)

Strategie en planning

De strategie is met planning uitgewerkt in bijgaande figuur 2.1. In hoofdstuk 4 Organisatie worden de details ervan nader toegelicht.

3 UITVOERINGSPROGRAMMA

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is het uitvoeringsprogramma voor de vijf deelgebieden van Park Lingezegen uitgewerkt. De 'drie-sporen-aanpak', die voortkomt uit de uitvoeringsstrategie, biedt houvast voor de programmering van maatregelen uit de eerste fase tot 2013.

De drie sporen

Alle inrichtingsmaatregelen zijn in ieder geval voorzien in Spoor 1. Hierdoor wordt gegarandeerd dat alle maatregelen uiteindelijk daadwerkelijk worden gerealiseerd volgens formele procedures. De elementen die al eerder kunnen worden gerealiseerd of waar op korte termijn - grofweg tot 2010 - behoefte aan is, zijn tevens opgenomen in Spoor 2. Binnen Spoor 3 zijn een aantal grote private initiatieven vermeld die mogelijk binnen Park Lingezegen worden gerealiseerd. Private partijen staan daarvoor zelf aan de lat en publieke financiering is daarvoor ook niet voorzien.

Uitvoeringsprogramma: resultaat van workshops

Het uitvoeringsprogramma is het resultaat van twee workshops met de betrokken partijen (vier gemeenten, waterschap, staatsbosbeheer, DLG, provincie). De partijen hebben gezamenlijk de verschillende deelgebieden onder de loep genomen. De focus lag op spoor 1 (sluit het ontwerp bij de gewenste eindbeelden) en de selectie van 'snelle maatregelen' voor spoor 2. Daarnaast is de verdeling van verantwoordelijkheden en de organisatie aan bod gekomen.

Leeswijzer

In paragraaf 3.2 zijn eerst de totale kosten per deelgebied samengevat. Achter in dit rapport is een grote overzichtskaart van het Uitvoeringsprogramma (spoor 1) gevoegd.

In de paragrafen 3.3 tot en met 3.7 wordt per deelgebied op kaart een beeld gegeven van het complete maatregelenpakket (Spoor 1) en van de maatregelen die hiervan tot 2010 (Spoor 2) al kunnen worden gerealiseerd. Achter in dit rapport treft u daarbij een legenda. Daarnaast zijn de maatregelen per deelgebied steeds in een tabel samengevat. Deze tabel vormt de kern van het uitvoeringsprogramma. Vervolgens is per deelgebied toegelicht hoe de Spoor 2-maatregelen tot 2010 kunnen worden gerealiseerd. De Spoor 1-maatregelen (dus het totale maatregelenpakket) wordt gerealiseerd volgens de in hoofdstuk 2 beschreven uitvoeringsstrategie en sluit aan op het beeld uit het Masterplan.

Uitvoeringstabellen § 3.3/ 3.7

In de tabellen zijn de verschillende inrichtingsmaatregelen samengebracht in projecten waarbij inzicht wordt verschaft in:

- een indicatie van inrichtingskosten (niet verwerving)⁴;
- acties voor de korte termijn;
- zaken die formeel moeten worden geregeld;
- de organisatie die als trekker aan de lat staat en;
- wie straks eigenaar is en verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud.

⁴ De kosten genoemd bij spoor 1 zijn inclusief de kosten voor spoor 2.

3.2 Samenvatting kosten

In tabel 3.1 zijn de kosten en opbrengsten, voor zover deze op dit moment zijn in te schatten, samengevat. In de volgende paragrafen zijn de kosten meer in detail toebedeeld aan afzonderlijke projectonderdelen. In de overzichtstabel op de volgende pagina zijn naast de kosten voor de inrichting, ook de verwervingskosten en kosten voor plan- projectmanagement opgenomen.

De kosten zijn zoveel als mogelijk bij de 5 deelgebieden ondergebracht. Een aantal kosten kunnen niet direct bij deze deelgebieden worden ondergebracht, maar zijn van meer algemene aard of moeten in de verdere planvorming verder worden uitgewerkt. Een voorbeeld daarvan zijn de kosten om de verkeersveiligheid te vergroten. Op basis van nader verkeersonderzoek (bv. in het kader van de milieueffectrapportage), zal pas duidelijk worden waar maatregelen nodig zijn. Ook zal op basis van dat onderzoek worden bekeken waar parkeerplaatsen nodig en gewenst zijn. Hiervoor is ook een bedrag gereserveerd. De kosten voor inrichting en verwerving voor de ecozone tussen glastuinbouwcomplex Bergerden en Park Lingezegen is ook bij de overige kosten opgenomen. Dit gebied is op dit moment al ver gerealiseerd en staat los van de inrichting van de afzonderlijke deelgebieden. Verder is een budget voor kavel- en erfbeplanting opgenomen. Dit budget kan in het gehele gebied worden ingezet om private initiatieven voor beplanting te ondersteunen. Ook voor parkmeubilair zal bij het detailontwerp moeten worden gezien hoe en waar parkmeubilair gewenst is. In de overige kosten is een bedrag van € 1 miljoen opgenomen voor programmering van verschillende activiteiten in het Park.

In de post overige kosten is ook een bedrag van € 1 miljoen gereserveerd om het beheer en onderhoud de komende jaren te dekken. Hierbij gaat het om beheer en onderhoud waar de parkpartners een verantwoordelijkheid in hebben. Gaandeweg zullen nadere afspraken met beheerders en eigenaars worden gemaakt om beheer en onderhoud op langere termijn onder te brengen. De tabel sluit af met een post opbrengsten, die voortkomen uit de opbrengst van de zandwinning die is voorzien.

In navolgende tabel is te zien dat de totale kosten van de eerste fase van Park Lingezegen tot aan 2013 € 73 miljoen bedragen. Betrokken bestuurders zijn echter overeengekomen in deze fase maximaal € 68,5 miljoen uit te trekken voor het Park. In het onderstaande budget is dan ook een 'overprogrammering' van € 4,5 miljoen (6%) opgenomen. Als bepaalde onderdelen toch niet realiseerbaar blijken, is er op die manier een buffer om in plaats daarvan andere onderdelen wel te kunnen realiseren. Uiteraard kan op dit moment nog niet worden aangegeven of en zo jawelke onderdelen niet realiseerbaar zijn. Voor de uitvoering is immers nog onderzoek nodig, zoals ook de milieueffectrapportage. De totale kosten zullen de € 68,5 miljoen dus niet overschrijden.

In de volgende paragrafen is steeds aangegeven welke inrichtingsmaatregelen al op korte termijn - grofweg tot 2010 - kunnen worden gerealiseerd: de spoor 2-maatregelen. Deze maatregelen maken deel uit van het totale maatregelenpakket dat met spoor 1 is voorzien. Van het totale budget voor de inrichting (€ 42.250.000,-) moet € 7.850.000,- al voor spoor 2 worden gereserveerd.

	Inrichtingskosten totaalbeeld 2013 (Spoor 1)	Kosten grondverwerving	Plankosten en projectmanagement	Totalen
De Park	€ 14.820.000	€ 4.110.000	€ 900.000	€ 19.830.000
Waterrijk	€ 19.550.000	€ 11.860.000	€ 1.200.000	€ 32.610.000
Landbouwland	€ 1.730.000	€ 790.000	€ 320.000	€ 2.840.000
De Buitens	€ 2.470.000	€ 2.140.000	€ 200.000	€ 4.810.000
De Woerdt	€ 3.680.000	€ 2.550.000	€ 850.000	€ 7.080.000
subtotaal	€ 42.250.000	€ 21.450.000	€ 3.470.000	
Overige kosten				
	Maatregelen verkeersveiligheid			€ 2.000.000
	Ecozone Bergerden (inrichting en verwerving)			€ 3.300.000
	Kavel- en erfbepanting			€ 250.000
	Parkmeubilair			€ 1.000.000
	250 Parkeerplaatsen			€ 400.000
	Programmering			€ 1.000.000
	Beheer en onderhoud (fase 1)			€ 1.000.000
Af: Opbrengsten				-/- € 3.120.000
Totale kosten				€ 73.000.000

Tabel 3.1: Overzicht kosten en opbrengsten Uitvoeringsprogramma Park Lingezegen

Totaalbeeld in 2013 – spoor 1

Snel te realiseren tot 2010 – spoor 2

De Park

3.3 Inrichting De Park

Element	Indicatie kosten	Korte termijn actie	Wat regelen	Wie is trekker	Eigendom, beheer en onderhoud	
Spoor 1 – Onderzoek, MER en Bestemmingsplan t.b.v. beeld 2013						
1a	Romeins Lint: Terreininrichting parklandschap, laanbeplanting en pocketpark Kasteelplaats	€ 4.340.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Gem. Overbetuwe / Staatsbosbeheer
1b	Romeins Lint: Waterpartij, bruggen en rustplaats kano's	€ 6.330.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Waterschap
1c	Fiets- en wandelpaden en routes	€ 460.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Gem. Overbetuwe
1d	Natte en droge ecologische verbindingszone	€ 160.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Waterschap
1e	Fietstunnel onder spoor	€ 3.530.000	Overleg Prorail	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Prorail / Gemeente
Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010						
2a	Ommetjes vanuit Schuytgraaf	€ 80.000 onderdeel van 1c	Routes en overleg grondeigenaren	Toestemming en bebording	Parkorganisatie i.o.	E: divers B: Gem. Overbetuwe
2b	Fietspad Schuytgraaf - Elst	€ 380.000 onderdeel van 1c	Overleg Gem. Arnhem en Gem. Overbetuwe	Grondverwerving, procedures	Gem. Overbetuwe	Gem. Overbetuwe
2c	Laanbeplanting waar mogelijk	€ 140.000 onderdeel van 1a	Overleg grondeigenaren	Uitvoeren	Gem. Overbetuwe	E: divers B: Gem. Overbetuwe
2d	Natte en droge ecologische verbindingszone	€ 160.000 onderdeel van 1d	Ontwerp	Procedures	Waterschap	Waterschap en Staatsbosbeheer
2e	Kleine private initiatieven (horeca Kasteelplaats, etc.)	€ 70.000 onderdeel van 1a	Overleg grondeigenaar en initiatiefnemer	Procedures	Parkorganisatie i.o. i.s.m. private partij	Privaat
Spoor 3 – Grote private initiatieven – dynamische lijst						
3a	Uitbreiding golfbaan	-	Overleg Golfbaaneigenaar	Besluit wel/niet meeliften spoor 1	Private partij i.s.m. Parkorganisatie	Privaat
3b, c	Ontwikkeling Santacker (proefboerderij Elstar) en Ontwikkeling maneges	-	Overleg eigenaar en initiatiefnemers	Besluit wel/niet meeliften spoor 1	Private partij i.s.m. Parkorganisatie	Privaat

Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010

Ommetjes vanuit Schuytgraaf

Om de zichtbaarheid van Park Lingezegen op korte termijn te vergroten is het van belang het gebied vanuit omliggende woonwijken toegankelijk te maken. In De Park kan op relatief eenvoudige wijze een 'ommetje' van ruim 2,5 kilometer worden gerealiseerd vanuit Schuytgraaf. Hierbij is het niet noodzakelijk direct de definitieve wandelpaden aan te leggen als de eigendomssituatie dat (nog) niet toelaat. In De Park bieden de randen van bestaande kavels en de randen van aanwezige bossen mogelijkheden voor wandelpaden. Op korte termijn kunnen met grondeigenaren afspraken worden gemaakt over toestemming om over de kavelranden te wandelen en bebording aan te brengen. Op iets langere termijn kunnen het definitieve profiel voor wandelpaden en het parkmeubilair worden toegevoegd.

Fietspad Schuytgraaf - Elst

De gemeenten Overbetuwe en Arnhem realiseren op korte termijn een nieuwe fietsverbinding tussen Schuytgraaf en Elst. De meeste grond voor het bijna 3 kilometer lange fietspad is reeds verworven. Voor ontbrekende delen kunnen al afspraken worden gemaakt met grondeigenaren en kan men zich inspannen om dit traject te realiseren.

Laanbeplanting waar mogelijk

In het Masterplan Lingezegen is in De Park laanbeplanting voorzien om het park body te geven. Langs de Molenstraat is het eerste deel van de in totaal 5 kilometer lange laanbeplanting al gerealiseerd. Op korte termijn kan ook andere laanbeplanting

worden gerealiseerd waar de benodigde grond al in eigendom is of waar afspraken met grondeigenaren kunnen worden gemaakt.

Natte en droge ecologische verbindingzone

Langs de Linge wordt een ecologische verbindingzone van oost naar west gerealiseerd in het kader van de ecologische hoofdstructuur. In De Park gaat het met name om een 'natte' verbindingzone langs de Linge met natuurvriendelijke oevers en dergelijke. Op korte termijn kan het Waterschap het ontwerp en de benodigde procedures afronden om van start te gaan.

Kleine private initiatieven (horeca Kasteelplaats, etc.)

Initiatiefnemers voor kleinere initiatieven moeten ruimte krijgen binnen De Park. Het realiseren van bijvoorbeeld horeca bij de toekomstige Kasteelplaats is er één van.

Spoor 1 – Totaalbeeld in 2013

Om De Park na 2010 verder gestalte te geven ligt er voor dit moment de opgave het ontwerp in detail uit te werken. Opvallend element in het gebied is een waterpartij van circa 17 hectare in een daaromheen liggend parklandschap van zo'n 60 hectare. De Kasteelplaats wordt ingericht als pocketpark en het gebied, ontsloten met diverse kleinere wandelpaden, wordt toegankelijk gemaakt met 4 bruggen over het te realiseren openwater. Langs de Linge wordt een natte ecologische verbindingzone gerealiseerd die deel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur. Voor bezoekers wordt een verbinding met de rest van Park Lingezegen gecreëerd door een fietsverbinding met Waterrijk. Een fietstunnel onder het spoor maakt deel uit van het Masterplan. Gezien de hoge kosten is het goed in nader onderzoek naar recreatieve routes te bezien of deze verbinding essentieel is. Vooruitlopend daarop is op korte termijn overleg met Prorail nodig.

dienst landelijk gebied
voor ontwikkeling en beheer

Totaalbeeld in 2013 – spoor 1

Snel te realiseren tot 2010 – spoor 2

Waterrijk

3.4 Inrichting Waterrijk

Element		Kosten	Korte termijn actie	Wat regelen	Wie is trekker	Eigendom, beheer en onderhoud
Spoor 1 – Onderzoek, MER en Bestemmingsplan t.b.v. beeld 2013						
1a	Terreininrichting, wetlands en plassen	€ 15.650.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Staatsbosbeheer (natuur) / n.o.t.k. (w)
1b	Watergangen, oevers en kunstwerken en natte en droge ecologische verbindingszone	€ 3.370.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Waterschap
1c	Fiets- en wandelpaden en routes	€ 530.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Gem. Overbetuwe
Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010						
2a	Tijdelijk extensief agrarisch natuurbeheer met struinpaden	€ 50.000 onderdeel van 1a	Pacht beëindigen	Uitvoeren	DLG / Staatsbosbeheer	E: BBL / Privaat B: Staatsbosbeheer
2b	Scheiding waterstromen aanvoer Arnhem-Zuid / afvoer Huissense Zeeg	€ 550.000 onderdeel van 1b	Ontwerp	Procedures	Waterschap	Waterschap
2c	Natte en droge ecologische verbindingszone	€ 210.000 onderdeel van 1b	Ontwerp	Procedures	Waterschap	Waterschap en Staatsbosbeheer
2d	Afwaarderen Kruisstraat tot fiets- en wandelpad	€ 70.000 onderdeel van 1c	Procedures	Uitvoeren	Gem. Arnhem	Gem. Arnhem
2e	Doorgaande fietsroute Arnhem – Nijmegen	€ 200.000 onderdeel van 1c	Overleg grondverwerving	Grondverwerving, procedures	Parkorganisatie i.o.	Gem. Overbetuwe
2f	Fietspad langs Broekakkers (Zuidoost-rand)	€ 130.000 onderdeel van 1c	Opnemen in bestek Doorgaande fietsroute	Grondverwerving, procedures	DLG./ Gem. Overbetuwe	Gem. Overbetuwe
2g	Ommetjes vanuit Arnhem-zuid	€ 130.000 onderdeel van 1c	Routes en overleg grondeigenaren	Toestemming en bebording	Parkorganisatie i.o./ Gem. Arnhem + Overbetuwe	E: divers, B: Gem. Overbetuwe / Staatsbosbeheer
2h	Kleine private initiatieven (camping, theetuin, manege, etc.)	€ 50.000 onderdeel van 1a	Overleg initiatiefnemers	Procedures	Private partij i.s.m. Parkorganisatie	Privaat
Spoor 3 – Grote private initiatieven						
3a	Zandwinning	-	Overleg potentiële winners	Besluit wel/niet meeliften spoor 1	Parkorganisatie	Privaat

Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010

Tijdelijk extensief agrarisch natuurbeheer met struinpaden

Om op korte termijn ruimte voor natuur en recreatie te creëren, wordt op de kavels die in eigendom zijn extensief agrarisch natuurbeheer gerealiseerd. Om de definitieve inrichting volgens spoor 1 niet te frustreren, worden nog geen grote ingrepen gedaan. Met struinpaden wordt het gebied al wel toegankelijk voor wandelaars. Op korte termijn is nader onderzoek nodig hoe het terrein uiteindelijk wordt vormgegeven. Onderwerpen van nader onderzoek zijn bijvoorbeeld de relatie tussen waterkwaliteit (mogelijk helofytenfilter), waterberging en natuurkwaliteit.

Scheiding waterstromen

Om de waterkwaliteit in Waterrijk te garanderen én om de waterkwaliteit in de bestaande waterpartijen van Arnhem-Zuid te verbeteren, wordt de afvoer van een lagere waterkwaliteit in de Huissense Zeeg gescheiden van de schonere waterstroom die de woonwijken en het gebied van Waterrijk in gaat. Met een syphon wordt de waterstroom vanuit de Huissense Zeeg onder de schone waterstroom geleid die vanuit de Linge de woonwijken instroomt.

Natte en droge ecologische verbindingzone

Langs de Linge wordt een ecologische verbindingzone van oost naar west gerealiseerd in het kader van de ecologische hoofdstructuur. In Waterrijk gaat het om een 'natte' verbindingzone langs de Linge met natuurvriendelijke oevers en dergelijke. Op korte termijn kan het Waterschap het ontwerp en de benodigde procedures afronden om van start te gaan.

Afwaarderen Kruisstraat tot fiets- en wandelpad

De Kruisstraat is op dit moment een drukke verbinding als gevolg van sluipverkeer vanuit Arnhem-Zuid in zuidelijke richting. Deze straat wordt op korte termijn afgewaardeerd tot een route voor langzaam verkeer, fietsers en wandelaars.

Doorgaande fietsroute Arnhem – Nijmegen 5

Een doorgaande fietsroute van noord naar zuid, van Arnhem naar Nijmegen, heeft een beginpunt in Waterrijk. Voor de realisatie van de Doorgaande fietsverbinding moeten afspraken worden gemaakt met grondeigenaren en betrokken gemeenten. De route gaat zoveel mogelijk over reeds verworven grond en over kavelgrenzen. Bij het detailontwerp moet het traject door Waterrijk, Landbouw land, De Buitens en De Woerd integraal worden beschouwd. Het traject door Waterrijk neemt slechts ruim een kilometer in beslag van de in totaal circa 11 tot aan Lent in het zuiden.

Fietspad langs Broekakkers (Zuidoost-rand)

De realisatie van een oost-west fietsverbinding langs de Linge is inmiddels al gestart door DLG. Voor het deel langs de Broekakkers moeten op korte termijn afspraken worden gemaakt met de gemeente Overbetuwe zodat de procedures voor dit traject van circa 1 kilometer snel kunnen worden gestart.

Ommetjes vanuit Arnhem-zuid

Om de zichtbaarheid van Park Lingezegen op korte termijn te vergroten wordt Waterrijk vanuit Arnhem-Zuid beter toegankelijk gemaakt. In het westelijke deel kunnen op eenvoudige wijze ommetjes van bijna 5 kilometer worden gerealiseerd. Deels over

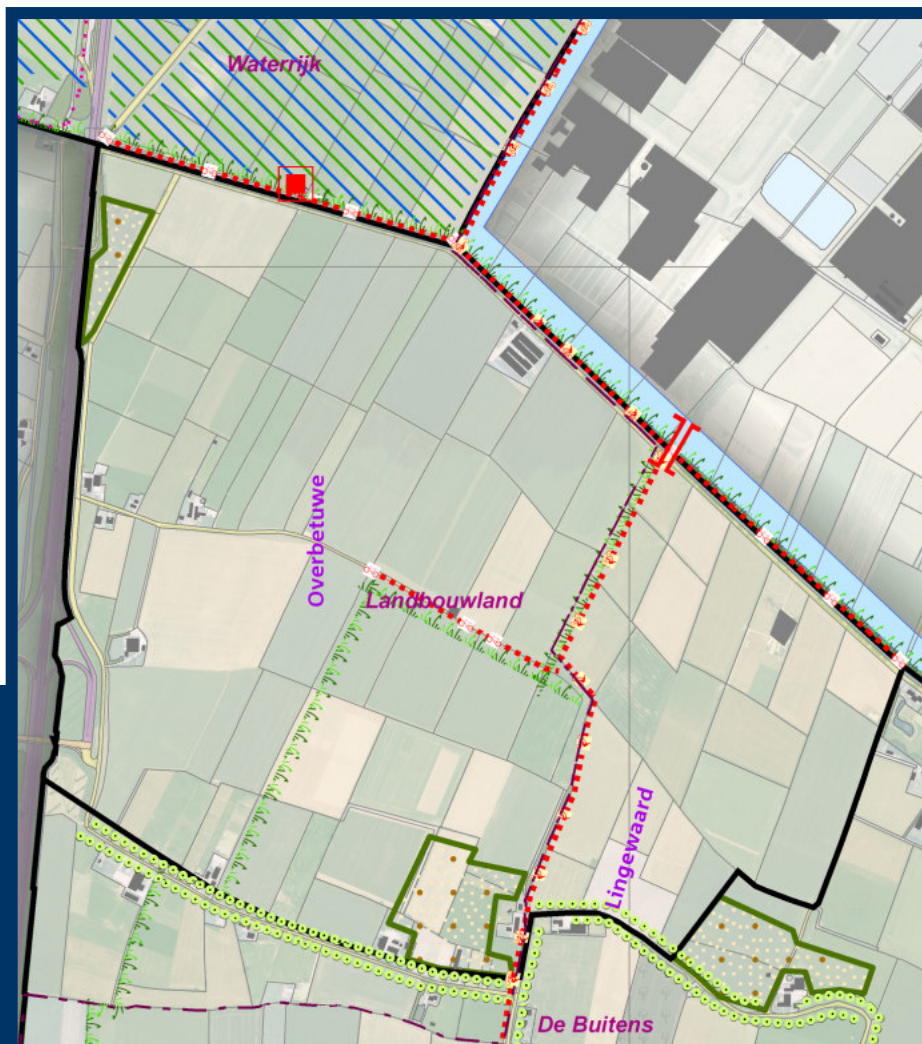
⁵ Niet te verwarren met de plannen voor een zogenaamde 'fietssnelweg'.

bestaande infrastructuur (dijklichaam langs A325) en deels over kavelgrenzen waarvoor niet alle grond is verworven. Dat is ook niet nodig als op korte termijn al afspraken worden gemaakt met grondeigenaren. In het oostelijke deel kan het gebied toegankelijk worden gemaakt via de wandelinfrastructuur bij het Zeegbos. Met aansluiting op de nieuwe struinpaden in het extensief te beheren gebied kunnen daar ommetjes worden gecreëerd. Het is niet noodzakelijk direct de definitieve wandelpaden aan te leggen als de eigendomssituatie dat (nog) niet toelaat. Op de langere termijn moeten een definitieve routestructuur en profiel voor wandelpaden en parkmeubilair worden meegenomen in het integraal ontwerp voor Waterrijk.

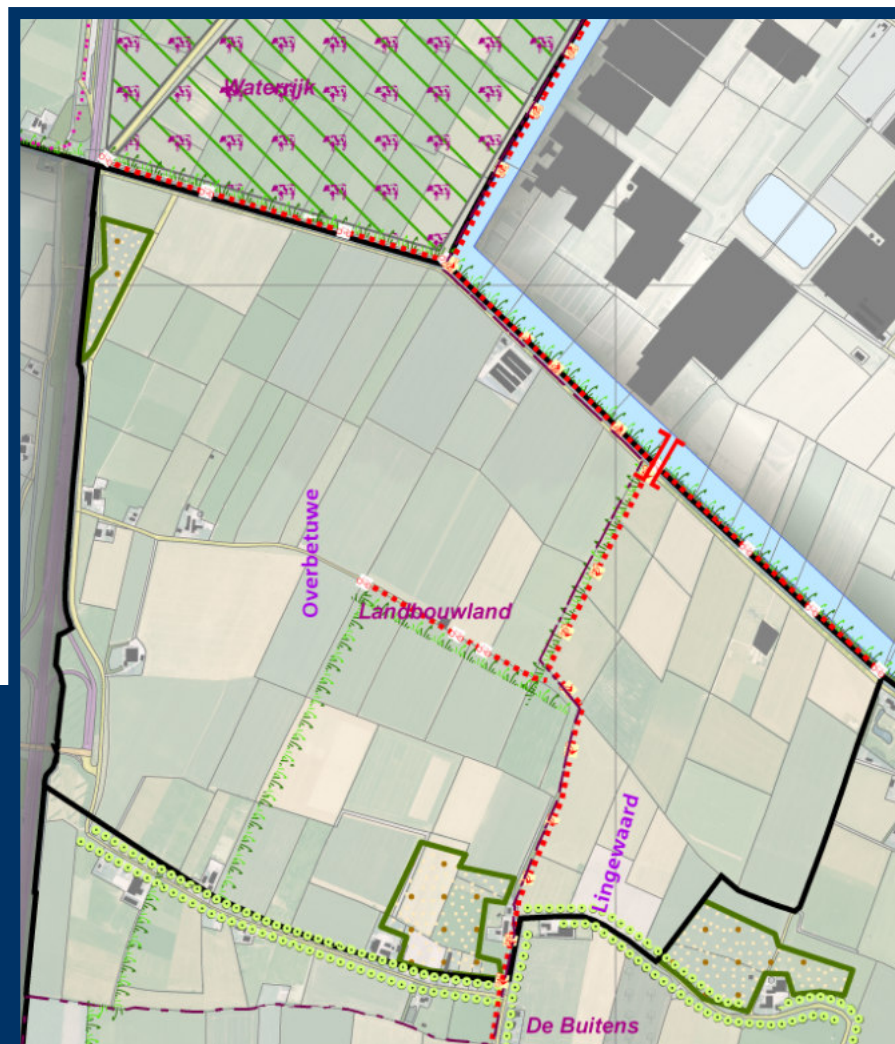
Spoor 1 – Totaalbeeld in 2013

Voor spoor 1 is het noodzakelijk op korte termijn al tot een integraal ontwerp voor Waterrijk te komen. Overleg met gemeenten, Staatsbosbeheer, Waterschap, zandwinnaar en kleine initiatiefnemers moet daarvoor worden georganiseerd. Open water, rabatten, droge delen, natuur en recreatie krijgen een plaats in dit ruim 195 hectare grote gebied. Eigendom, beheer en onderhoud van de nieuwewaterplassen dienen daarbij nader overeen te worden komen. Staatsbosbeheer zal de natuurterreinen (nat en droog) gaan beheren. Langs de Linge wordt bovendien de oost-westelijke ecologische verbindingszone gerealiseerd, die aansluit op De Park.

Totaalbeeld in 2013 – spoor 1

Snel te realiseren tot 2010 – spoor 2

Landbouwland

3.5 Inrichting Landbouwland

Element		Kosten	Korte termijn actie	Wat regelen	Wie is trekker	Eigendom, beheer en onderhoud
Spoor 1 – Onderzoek, MER en Bestemmingsplan t.b.v. beeld 2013						
1a	Terreininrichting pocketpark / idylle	€ 690.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Gem. Overbetuwe / Gem. Lingewaard
1b	Natte en droge ecologische verbindingszone	€ 70.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Waterschap
1c	Fietspaden, routes en benodigde kunstmorgen	€ 970.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Gem. Overbetuwe / Gem. Lingewaard
Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010						
2a	Pocketpark / Idylle Elsterbrug	€ 310.000 onderdeel van 1a	Ontwerp, pacht beëindigen	Procedures	Parkorganisatie i.o./ Gem. Overbetuwe	Gem. Overbetuwe
2b	Natte en droge ecologische verbindingszone	€ 70.000 onderdeel van 1b	Ontwerp	Procedures	Ruilverkaveling	Waterschap (nat) en Staatsbosbeheer (droog)
2c	Doorgaande fietsroute Arnhem - Nijmegen en brug over de Linge	€ 890.000 onderdeel van 1c	Overleg grondverwerving	Grondverwerving, procedures	Parkorganisatie i.o.	Gem. Overbetuwe / Gem. Lingewaard
2d	Overige fietspaden (o.a. doorsteek Nieuwslag)	€ 80.000 onderdeel van 1c	Overleg grondverwerving	Grondverwerving, procedures	Gem. Overbetuwe	Gem. Overbetuwe
2e	Kleine private initiatieven (pocketpark Bredelaar, etc.)	€ 310.000 onderdeel van 1a	Overleg initiatiefnemers	Procedures	Parkorganisatie i.o. i.s.m. private partij	Privaat
Spoor 3 – Grote private initiatieven						
3a	-					

Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010

Pocketpark / Idylle Elsterbrug

Bij Elsterbrug, een belangrijke toegang voor bewoners uit Elst naar Park Lingezegen, wordt een pocketpark of Idylle ingericht van een kleine 5 hectare. Een detailontwerp moet daarvoor op korte termijn worden gemaakt.

Aanleg natte en droge ecologische verbindingszone

Van noord naar zuid wordt de ecologische hoofdstructuur gerealiseerd met een deels natte en deels droge verbindingszone langs de Bemmelse Zeeg. Voor een deel is deze al gerealiseerd in het kader van de recente Landinrichting. De laatste enkele honderden meters worden in het kader van Park Lingezegen snel gerealiseerd.

Doorgaande fietsroute Arnhem - Nijmegen en brug over de Linge

De doorgaande fietsroute van Arnhem naar Nijmegen, Niet te verwarren met de plannen voor een zogenaamde 'fietssnelweg', voert gedeeltelijk door Landbouwland. Voor de realisatie van de Doorgaande fietsverbinding moeten afspraken worden gemaakt met grondeigenaren en betrokken gemeenten. De route gaat zoveel mogelijk over kavelgrenzen. Bij het detailontwerp moet het traject door Waterrijk, Landbouwland, De Buitens en De Woerd integraal worden beschouwd. Het traject door Landbouwland neemt een kleine 2,5 kilometer in beslag van de in totaal circa 11 tot aan Lent in het zuiden. Voor de aansluiting op het traject door Waterrijk is een brug over de Linge voorzien.

Overige fietspaden (doorsteek Nieuwslag)

Voor een aansluiting met Elst kan met een relatief kleine ingreep met enkele honderden meters een fietsverbinding via Nieuwslag worden gerealiseerd. Overleg met grondeigenaren en gemeente Overbetuwe is op korte termijn nodig.

Kleine private initiatieven

Initiatiefnemers voor kleinere initiatieven krijgen ook binnen Landbouwland ruimte. Voor het realiseren van bijvoorbeeld pocketpark bij Bredelaar wordt naar particuliere initiatieven gezocht.

Spoor 1 – Totaalbeeld in 2013

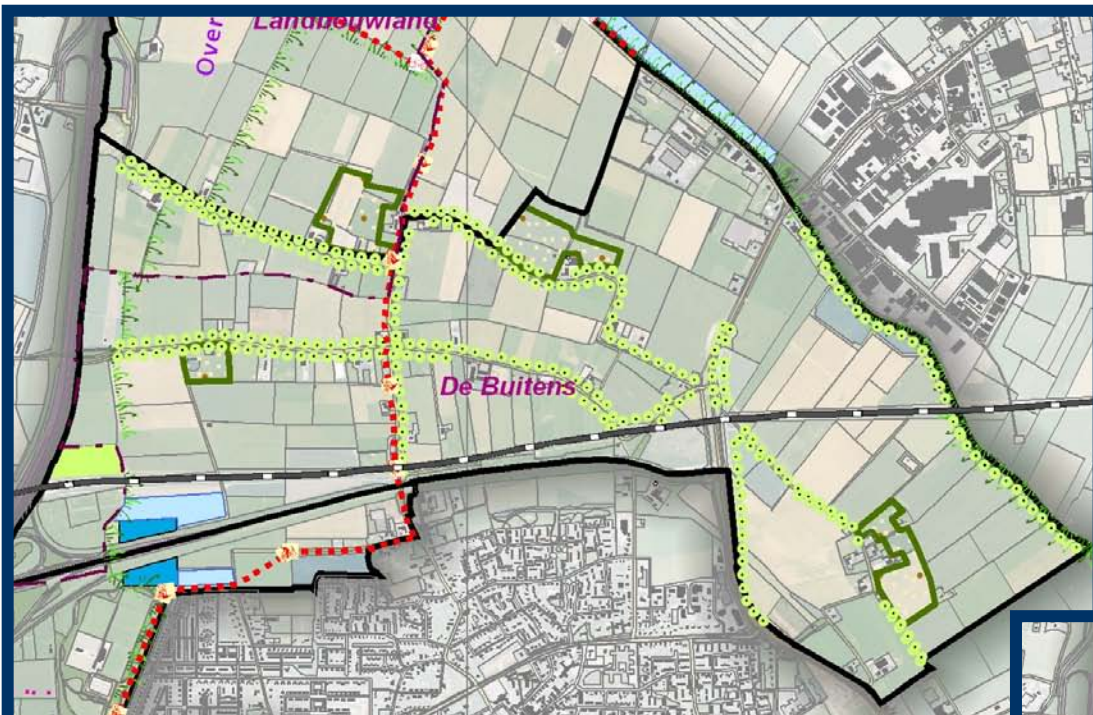
Voor spoor 1 staan geen grote, ten opzichte van spoor 2 extra ingrepen op stapel in Landbouwland. Voor het geval dat afspraken ten aanzien van grondeigendom niet op korte termijn kunnen worden gemaakt worden bovengenoemde ingrepen in het formele traject van spoor 1 meegenomen.

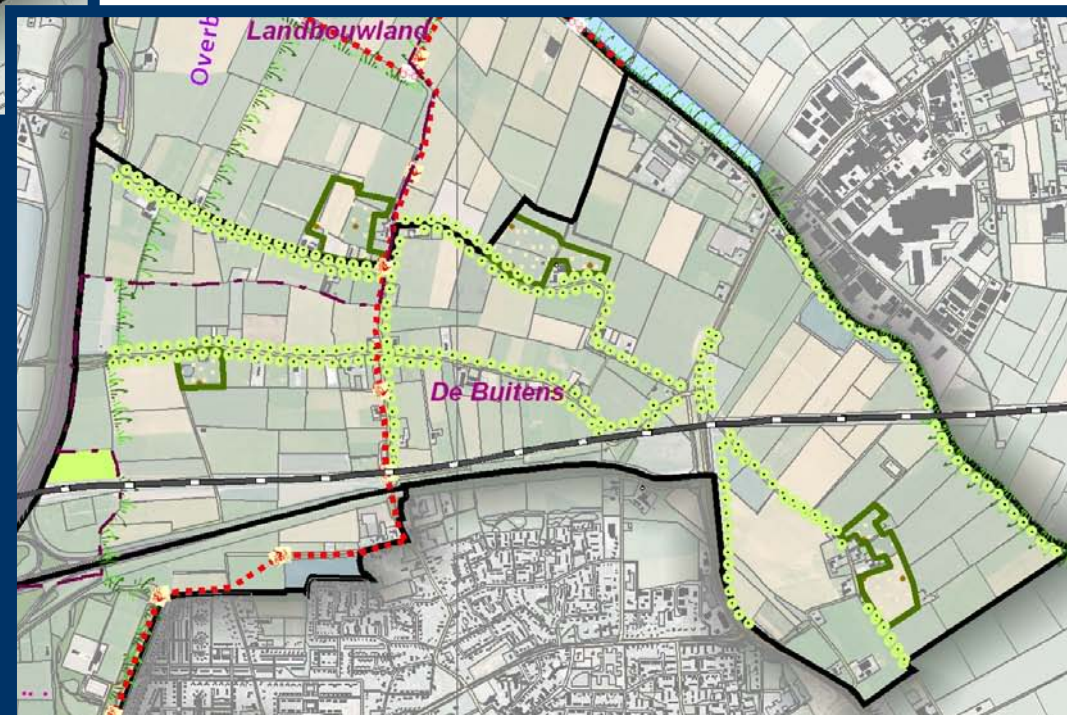
dienst landelijk gebied
voor ontwikkeling en beheer

Totaalbeeld in 2013 – spoor 1

Snel te realiseren tot 2010 – spoor 2

De Buitens

3.6 Inrichting De Buitens

Element		Kosten	Korte termijn actie	Wat regelen	Wie is trekker	Eigendom, beheer en onderhoud
Spoor 1 – Onderzoek, MER en Bestemmingsplan t.b.v. beeld 2013						
1a	Terreininrichting en pocketparks / idylles en Natte en droge ecologische verbindingszone	€ 1.860.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Gem. Overbetuwe / Gem. Lingewaard
1b	Fiets- en wandelpaden en routes	€ 190.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Gem. Overbetuwe / Gem. Lingewaard
1c	Laanbeplanting	€ 420.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Gem. Overbetuwe / Gem. Lingewaard
Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010						
2a	Pocketpark en idylle kapelletje	€ 250.000 onderdeel van 1a	Overleg eigenaar	Ontwerp, procedures	Gem. Lingewaard	Gem. Lingewaard / Privaat
2b	Natte en droge ecologische verbindingszone (Bemmelse Zeeg en Stapsteen)	€ 230.000 onderdeel van 1a	Ontwerp	Procedures	Ruilverkaveling	Waterschap
2c	Doorgaande fietsroute Arnhem - Nijmegen	€ 190.000 onderdeel van 1b	Overleg grondverwerving	Grondverwerving, procedures	Parkorganisatie i.o.	Gem. Overbetuwe / Gem. Lingewaard
2d	Laanbeplanting waar mogelijk	€ 420.000 onderdeel van 1c	Ontwerp en overleg grondeigenaren	Uitvoeren	Gem. Overbetuwe / Gem. Lingewaard	Gem. Overbetuwe / Gem. Lingewaard
2e	Kleine private initiatieven (Pilot ontwikkeling Buitens)	€ 250.000 onderdeel van 1a	Opstarten pilot	Ontwerp, organisatie	Parkorganisatie i.o., gemeente	Privaat
Spoor 3 – Grote private initiatieven						
3a	Grote publiekstrekker(s)	-	Overleg initiatiefnemers	Meeliften spoor 1?	Private partij	Privaat

Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010

Pocketpark en idylle kappelletje

Bij het kappelletje, een belangrijk landschappelijk en historisch element in De Buitens, wordt een pocketpark of Idylle ingericht van ruim 5 hectare. Afspraken met grondeigenaar en detailontwerp moeten daarvoor op korte termijn worden geregeld.

Aanleg natte en droge ecologische verbindingzone

Van noord naar zuid wordt de ecologische hoofdstructuur gerealiseerd met een deels natte en deels droge verbindingzone langs de Bemmelse Zeeg. Voor een deel is deze al gerealiseerd in het kader van de recente Landinrichting. De laatste twee kilometer worden in het kader van Park Lingezegen snel gerealiseerd.

Doorgaande fietsroute Arnhem - Nijmegen

De doorgaande fietsroute van Arnhem naar Nijmegen, niet te verwarren met de zogenaamde 'fietssnelweg', voert over ruim een kilometer door De Buitens. Voor de realisatie van de doorgaande fietsverbinding moeten afspraken worden gemaakt met grondeigenaren en betrokken gemeenten. Bij het detailontwerp moet het traject door Waterrijk, Landbouwland, De Buitens en De Woerdt integraal worden beschouwd. In een aanpassing van de brug over de A15, bij 'de Plak', is niet voorzien. Bij het 'doortrekken' van de A15 zal de bestaande brug op die plaats moeten worden aangepast. De fietsverbinding zal op dat moment op die plaats definitief moeten worden ingepast.

Laanbeplanting waar mogelijk

De Buitens krijgen een groen en kleinschalig karakter door de aanplant van in totaal circa 15 kilometer bomenrijen langs wegen. Met de realisatie van de laanstructuur kan op korte termijn worden

begonnen met de aanplant op delen waar grond is verworven of waar afspraken met grondeigenaren kunnen worden gemaakt over de aanplant.

Kleine private initiatieven

In De Buitens wordt een voorbeeldlandgoed ontwikkeld zoals die op de langere termijn mogelijk vaker in De Buitens kunnen worden gerealiseerd. Afspraken met de private initiatiefnemers, zoals de grondeigenaar, en het detailontwerp kunnen op korte termijn worden geregeld. Het voorbeeldlandgoed moet voor wandelaars toegankelijk worden. Ook voor andere private initiatieven is ruimte binnen De Buitens.

Spoor 1 – Totaalbeeld in 2013

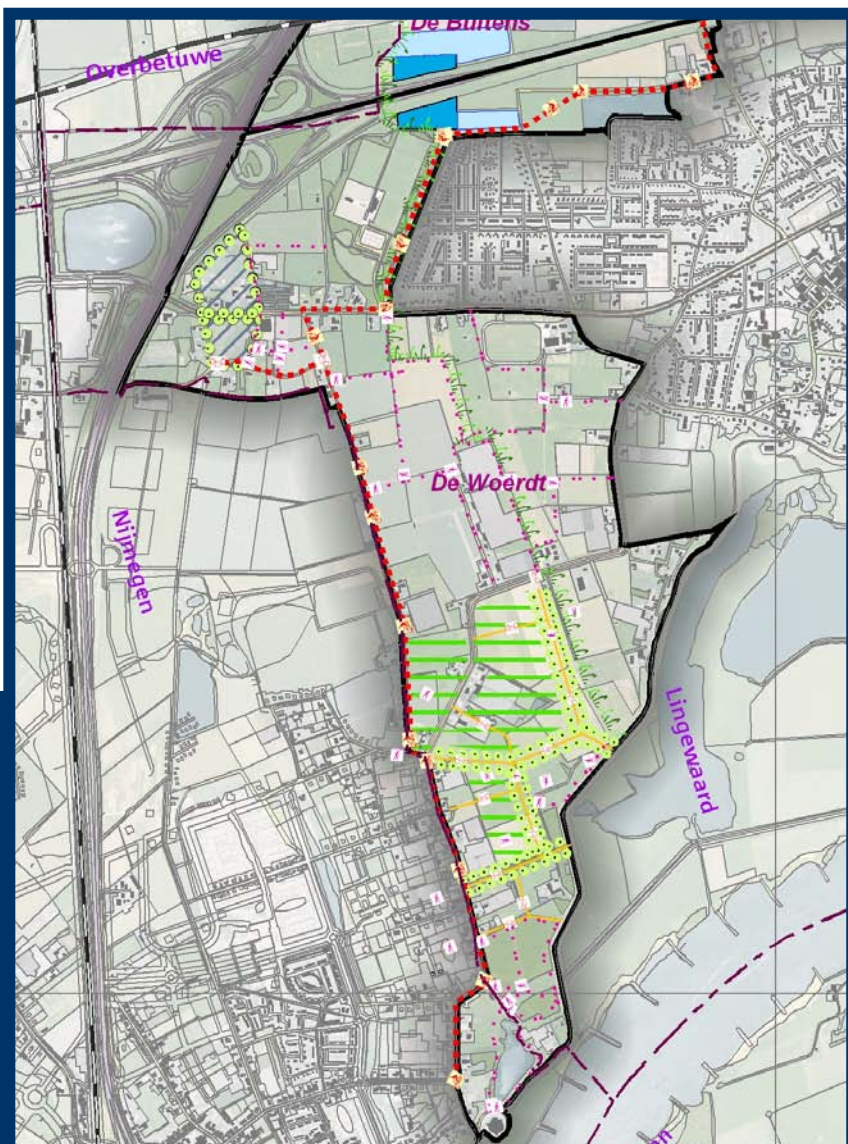
Voor het geval dat afspraken ten aanzien van grondeigendom niet op korte termijn kunnen worden gemaakt worden bovengenoemde ingrepen alvast in het formele traject van spoor 1 meegenomen. In totaal gaat het om circa 35 hectaren te verwerven grond. De Buitens zal op langere termijn verder gestalte krijgen door de toevoeging van parkmeubilair en diverse kleinere terreiningrepen waarvoor middelen zijn gereserveerd. Daarnaast worden bij de Sprong, net ten noorden van de verlengde A15, een waterpartij met ecozone gerealiseerd voor natuur.

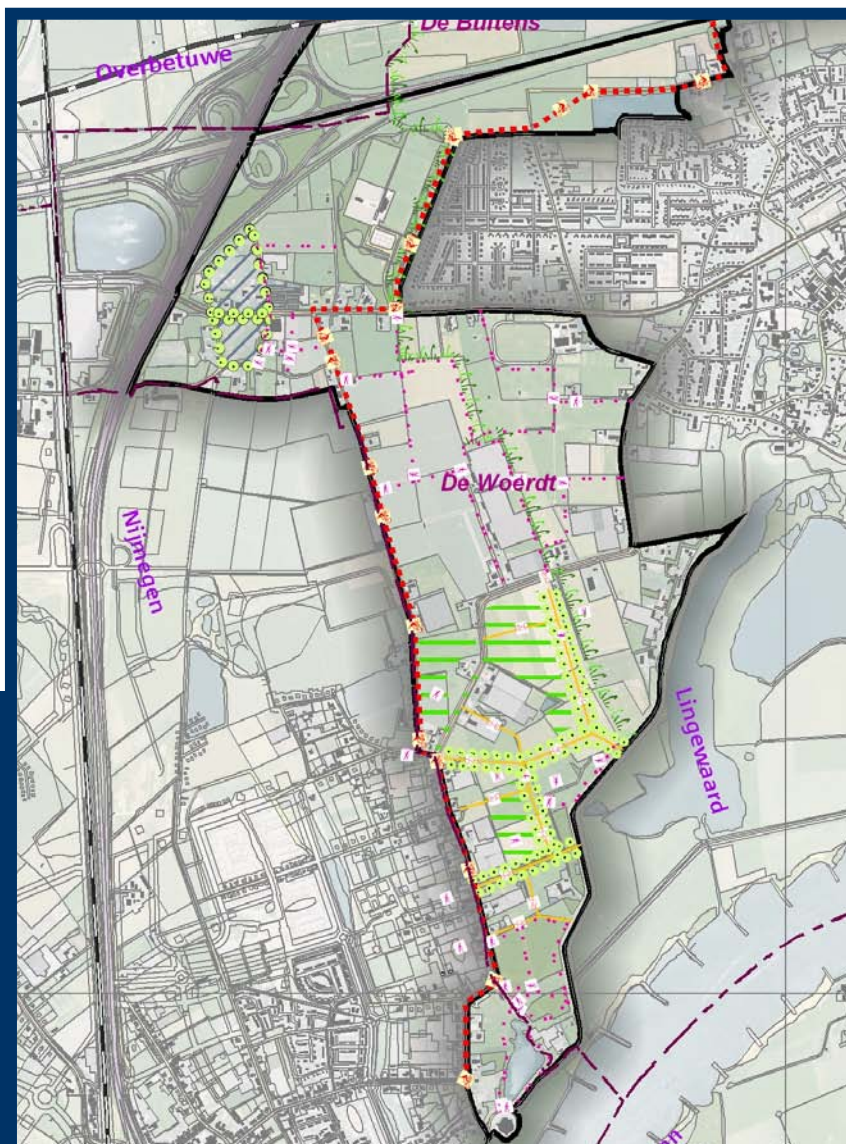
dienst landelijk gebied
voor ontwikkeling en beheer

Totaalbeeld in 2013 – spoor 1

Snel te realiseren tot 2010 – spoor 2

De Woerdt

3.7 Inrichting De Woerd

Element		Kosten	Korte termijn actie	Wat regelen	Wie is trekker	Eigendom, beheer en onderhoud
Spoor 1 – Onderzoek, MER en Bestemmingsplan t.b.v. beeld 2013						
1a	Terreininrichting en parklandschap en natte en droge ecologische verbindingzone	€ 1.810.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Staatsbosbeheer
1b	Fiets- en wandelpaden en routes en benodigde kunstwerken	€ 1.670.000	Ontwerp en overleg RWS en Prorail	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	Gem. Lingewaard
1c	Laanbeplanting	€ 200.000	Ontwerp	Aankoop, MER en procedures	Parkorganisatie	E: divers B: Gem. Lingewaard
Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010						
2a	Parkbeplanting waar in eigendom	€ 500.000 onderdeel van 1a	Ontwerp	Procedures	Parkorganisatie	Staatsbosbeheer of gemeente
2b	Natte en droge ecologische verbindingzone (Bemmelse Zeeg) met eventueel wandelpad	€ 390.000 onderdeel van 1a	Ontwerp	Grondverwerving, procedures?	Ruilverkaveling	Waterschap
2c	Doorgaande fietsroute Arnhem - Nijmegen	€ 930.000 onderdeel van 1b	Overleg grondverwerving	Grondverwerving, procedures	Parkorganisatie	Gem. Lingewaard
2d	Overige fietspaden	€ 270.000 onderdeel van 1b	Overleg grondverwerving	Grondverwerving, procedures	Gem. Lingewaard	Gem. Lingewaard
2e	Ommetjes en toegankelijkheid vanuit Lent / Waalsprong en Bommel	€ 180.000 onderdeel van 1b	Ontwerp	Uitvoeren	Parkorganisatie / Gem. Lingewaard / Gem. Nijmegen	E: divers B: Gem. Lingewaard / Staatsbosbeheer
2f	Laanbeplanting waar mogelijk	€ 200.000 onderdeel van 1c	Ontwerp en overleg grondeigenaren	Uitvoeren	Gem. Lingewaard	E: divers B: Gem. Lingewaard
2g	Kleine private initiatieven (Dorpsgezicht Ressen, bewoners De Pas, etc.)	€ 160.000 onderdeel van 1a	Overleg eigenaren	Ontwerp en procedures	Parkorganisatie i.s.m. private partij	Privé
Spoor 3 – Grote private initiatieven						
3a	-					

Spoor 2 – Snel te realiseren tot 2010

Parkbeplanting waar in eigendom

In het zuidelijke deel van De Woerdt kan, daar de benodigde grond reeds is verworven, parkbeplanting op korte termijn worden aangeplant. Het gaat om een open parkstructuur van bos en boomweiden. Een detailontwerp moet daarvoor op korte termijn worden gemaakt.

Natte en droge ecologische verbindingzone

Van noord naar zuid wordt de ecologische hoofdstructuur gerealiseerd met een deels natte en deels droge verbindingzone langs de Bemmelse Zeeg. Voor een deel is deze al gerealiseerd in het kader van de recente Landinrichting en bij de aanleg van Sportpark Ressen. De laatste circa 5 kilometer worden in het kader van Park Lingezegen op korte termijn gerealiseerd. De benodigde procedures moeten daarvoor worden opgestart.

Doorgaande fietsroute Arnhem - Nijmegen

De doorgaande fietsroute van Arnhem naar Nijmegen voert over circa 6 kilometer door De Woerdt. Voor de realisatie van de doorgaande fietsverbinding, niet te verwarren met de zogenaamde 'fietssnelweg', moeten afspraken worden gemaakt met grondeigenaren en betrokken gemeenten. Bij het detailontwerp moet het traject door Waterrijk, Landbouwland, De Buitens en De Woerdt integraal worden beschouwd.

Overige fietspaden

Overige kleinere fietspaden, die oost-west verbindingen mogelijk maken, worden zoveel als mogelijk in het bestek voor de Doorgaande fietsverbinding meegenomen. Afspraken met

gemeente en grondeigenaren moeten op korte termijn worden gemaakt.

Ommetjes en toegankelijkheid

Om de zichtbaarheid van Park Lingezegen op korte termijn te vergroten wordt De Woerdt vanuit Lent, de Waalsprong en vanuit Bemmel beter toegankelijk gemaakt. Langs de Waaldijk en tussen Bemmel en Lent kunnen verschillende ommetjes en wandelroutes van 5 tot 10 kilometer worden gerealiseerd. Een verbindingen met de woonwijken moeten daarvoor worden gerealiseerd. Dit vergt afspraken met de gemeenten Lingewaard, Nijmegen en grondeigenaren.

Laanbeplanting waar mogelijk

Net als de parkbeplanting kunnen ook lanen waar mogelijk al worden aangeplant. Afspraken met grondeigenaren moeten op korte termijn worden gemaakt.

Kleine private initiatieven

Initiatiefnemers voor kleinere initiatieven moeten ruimte krijgen binnen De Woerdt. Aan het verder ontwikkelen van bijvoorbeeld Dorpsgezicht Ressen kunnen private initiatieven bijdragen. In het zuiden kunnen private initiatieven bij de Pas worden gestimuleerd.

Spoor 1 – Totaalbeeld in 2013

Voor het geval dat afspraken ten aanzien van grondeigendom, in totaal ruim 40 hectare, niet op korte termijn kunnen worden gemaakt worden bovengenoemde ingrepen alvast in het formele traject van spoor 1 meegenomen. Daarnaast worden bij de Sprong, net ten zuiden van de verlengde A15, een waterpartij met ecozone gerealiseerd voor natuur.

4 ORGANISATIE

In de eerste paragraaf wordt het algemene beeld van de organisatie van de uitvoering geschetst. In de volgende paragrafen wordt dat nader uitgewerkt.

4.1 Organisatie en verantwoordelijkheden

Basisprincipe

Alle partijen nemen deel in het parkbestuur. De projectorganisatie trekt de realisatie van het park, regelt de 'grote' procedures en coördineert de planvorming. Voor de uitvoering zijn in eerste instantie de traditionele beheerders als gemeente en waterschap individueel verantwoordelijk. Voor de parkgebieden is DLG verantwoordelijk voor de inrichting, en doet Staatsbosbeheer het beheer. De ecologische verbindingzones langs de Zegen worden conform lopende afspraken (Landinrichting) door DLG gerealiseerd en beheerd door het waterschap. De complexere projecten worden gezamenlijk opgepakt. De algemene verdeling van taken en verantwoordelijkheden ingedeeld naar 'type object' is beschreven in tabel 4.1.

Verantwoordelijkheden, eigendom, beheer en onderhoud

Het eigendom, beheer en onderhoud wordt verzorgd door de 'meest aangewezen partij', dat wil zeggen in principe de partij die normaliter ook aan de lat zou staan voor een bepaald object. Dit is opgenomen in de laatste twee kolommen van tabel 4.1.

Verantwoordelijkheden uitvoering per spoor

Voor de verschillende sporen betekent dat het volgende:

- In spoor 1 is de projectorganisatie verantwoordelijk voor het onderzoek, het coördineren van het ontwerp en de procedures (o.a. MER). De andere partijen nemen deel in de verschillendewerk- en begeleidingsgroepen. De formele besluitvorming over de procedures vindt plaats in de gemeenteraden;
- In spoor 2 ligt de nadruk op snelle realisatie. Hier staan de gemeenten en het waterschap rechtstreeks aan de lat. De projectorganisatie heeft hier meer een faciliterende en coördinerende rol;
- De uiteindelijke realisatie van de grotere particuliere initiatieven uit spoor 3 ligt uiteraard primair op het bord van de ondernemers. De coördinatie van initiatieven, de besluitvorming, de locatiekeuze, en de procedures betekenen echter ook een serieuze taak en inspanning voor de projectorganisatie en de betrokken gemeenten.

Type element	Trekker	Regie ontwerp	Eigenaar van object	Beheer en Onderhoud
Fietspaden	Parkorganisatie/Gemeente	Parkorganisatie	Gemeente / SBB	Gemeente/SBB
Wandelpaden	Parkorganisatie/gemeente	Parkorganisatie	Divers	Gemeente / SBB
Wegen (snelverkeer)	Projectorganisatie	Parkorganisatie	Gemeente	Gemeente
Lanen	Gemeente/LC	Parkorganisatie	Gemeente / divers	Gemeente
Waterlopen, oevers, kunstwerken	Waterschap	Parkorganisatie	Waterschap	Waterschap
Ecologische verbindingzones (i.h.k.v. Landinrichting)	DLG	LC Over Betuwe Oost	Waterschap/SBB	Waterschap/SBB
Waterplas	Bestaand: Recreatieschap Nieuw: Parkorganisatie	Parkorganisatie	Bestaand: Recreatieschap Nieuw: SBB	Bestaand: Recreatieschap Nieuw: SBB
Tijdelijk agrarisch natuurbeheer	DLG / SBB	Parkorganisatie	Huidige publieke eigenaren (BBL, SBB) + privaat	SBB, agrariërs
Wetlands, eventueel incl. waterberging	Parkorganisatie	Parkorganisatie	SBB (+ waterschap indien waterberging)	SBB (+ waterschap indien waterberging)
Parkbeplanting	Parkorganisatie	Parkorganisatie	Gemeente/SBB (grote elementen)	Gemeente/Gemeente (grote elementen)

Tabel 4.1 Algemene verdeling van taken en verantwoordelijkheden

4.2 De ambtelijke projectorganisatie

4.2.1 Algemeen

Voor de inrichting van de ambtelijke projectorganisatie zijn verschillende configuraties denkbaar. Het adviesrapport 'Samenwerking Park Lingezegen gaat daar verder op in.

De projectdirectie is verantwoordelijk, niet alleen voor de verdere planvorming en voorzetting van de aankopen, maar ook voor de procedurele kant van het park en de aanbestedingen voor realisatie.

Procesmanagers: één voor elk spoor

Aansluitend aan de strategie van het uitvoeringsprogramma, zou de organisatie aangevuld kunnen worden met 3 procesmanagers, elk verantwoordelijk voor een spoor (zie figuur 4.1):

De **procesmanager spoor 1** draagt zorg voor het regelen van het park. Deze taak is sterk planmatig en ontwerpgericht, vraagt verstand van procedurele aspecten en iemand met 'strategisch overzicht' over de ontwikkelingen.

De **procesmanager spoor 2** daarentegen moet in relatief korte tijd met veel verschillende personen contact leggen, particulieren kunnen enthousiasmeren, samenwerkingsverbanden kunnen organiseren en met ambtenaren en bestuurders zaken in gang kunnen zetten. De derde **procesmanager** heeft **spoor 3** onder zijn of haar hoede. Hier worden contacten gelegd met grote investeerders, dienen plannen gedegen beoordeeld te worden op hun financiële merites, risico's en

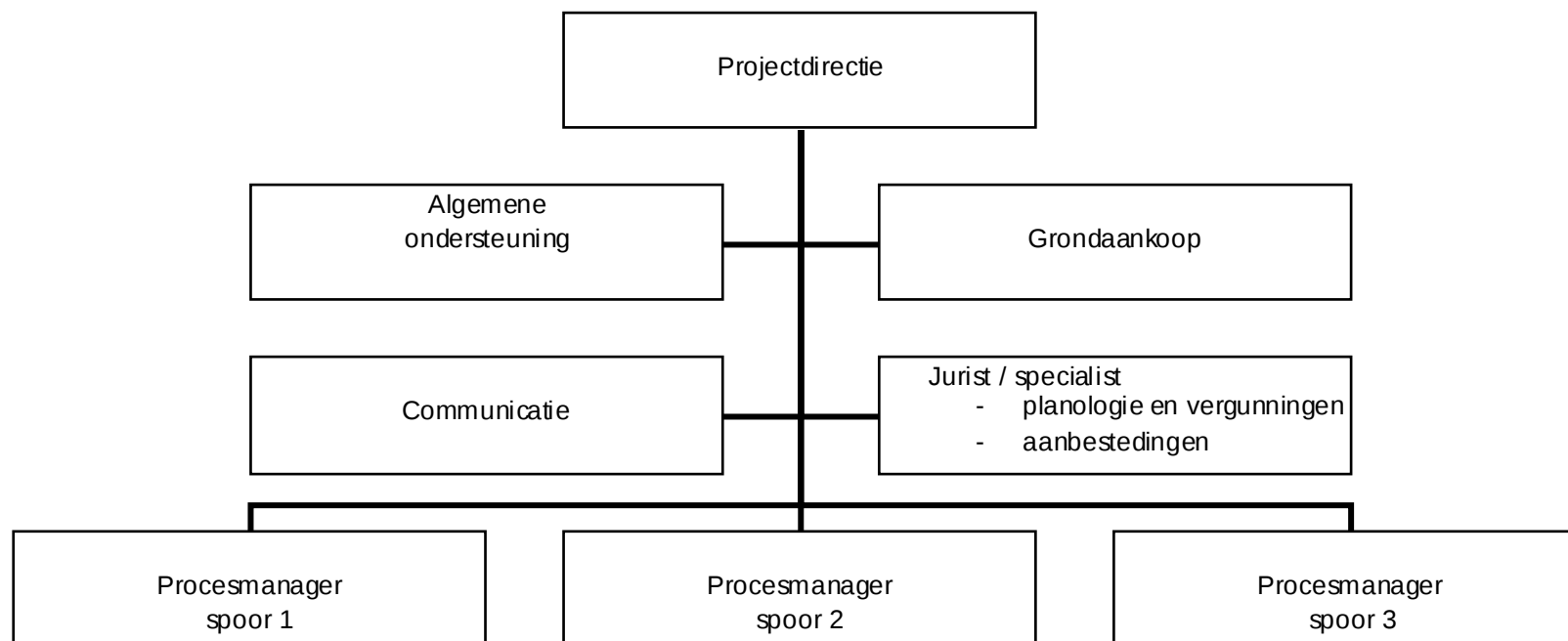
realiteitsgehalte. Kennis van dit professionele deel van de recreatiesector is nodig.

Afstemming van de drie sporen is noodzakelijk, in elk geval op het niveau van de deelgebieden. Het zorgdragen voor coördinatie tussen de sporen en het ontwikkelen en bewaken van het totaalontwerp/visie zijn dan ook kerntaken van de projectdirectie.

De daadwerkelijke realisatie zal ter hand genomen worden door de gemeenten, het waterschap en Staatsbosbeheer, eventueel uitbesteed, bijvoorbeeld aan DLG. De procesmanager is dan ook niet 'de baas', maar heeft veeleer een coördinerende rol en assisteert met kennis en contacten.

Alternatief

Bij een opdeling in taken is het altijd de vraag wat centraal staat. Als het spoor centraal staat, ontstaat er een coördinatiebehoefte per deelgebied. Het alternatief is dan ook om een procesmanager per deelgebied aan te wijzen. Dit botst met name met de centrale taken in spoor 1 (structuurvisie en milieueffectrapportage) en spoor 3, de grote initiatieven waarvoor de locatiekeuze nog met gebeuren. De gebiedsfocus is bovendien ook aanwezig bij de gemeenten.

Figuur 4.1 Mogelijke organisatiestructuur projectorganisatie.

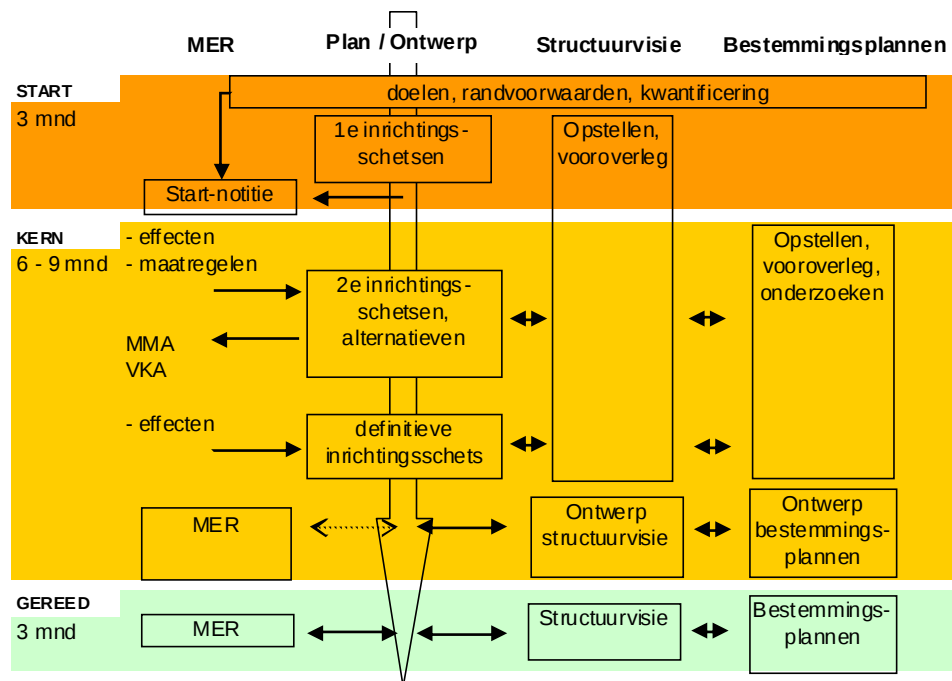
4.3 Organisatie van spoor 1

Spoor 1 is opgedeeld in drie delen (zie figuur 2.1), deze worden hier besproken.

Verdeling van taken en verantwoordelijkheden

Spoor 1 wordt getrokken door de (procesmanager van) projectorganisatie. De overige partijen nemen actief deel in de begeleidingsgroepen rond het ontwerp, MER, structuurvisie en bestemmingsplannen.

PROCESONTWERP

Figuur 4.2 Schets procesontwerp spoor 1 voor integratie detaillering van ontwerp en procedures.

1a. Planvorming en procedureel-juridisch

2008/2009 Milieueffectrapportage, structuurvisie en bestemmingsplannen

Dit onderdeel is verder uitgewerkt in figuur 4.2. Essentieel is hier een goede inhoudelijke integratie van de verschillende procedures. Centraal staat daarom het ontwerpproces (kolom plan/ontwerp), waar alle inhoudelijke vragen samenkomen. Gestart wordt met het, ten behoeve van de procedures, gezamenlijk formuleren van de doelen, randvoorwaarden en het kwantificeren hiervan⁶. Daarna worden concrete inrichtingsschetsen gemaakt voor de deelgebieden, die als input dienen voor de startnotitie.

Het op te stellen MER dient informatie te verschaffen aan bestuurders en burgers over de milieueffecten van het park. Om een goed en functioneel MER te maken, moet het hand in hand gaan met het plan of de plannen waar het voor opgesteld wordt. Dat zijn in dit geval: de structuurvisie, de bestemmingsplannen voor het park en uiteraard de detaillering van het ontwerp.

De belangrijkste onderzoeksvragen zijn beschreven in hoofdstuk 2, maar raken met name het Waterrijk/De Park, de verkeersstructuur van het hele gebied en de locatiekeuze

⁶ Veel is uiteraard al bekend en opgeschreven, maar de ervaring leert dat bijvoorbeeld het formuleren van doelen in termen van een startnotitie MER toch vragen oproept (de doelen zijn immers vaak niet in milieutemen geformuleerd, of zijn niet voldoende gekwantificeerd, zoals bijvoorbeeld bezoekersaantallen). Ook de onderzoeksvragen zelf moeten geformuleerd en geaccordeerd worden.

voor potentiële grote publiekstrekkingen⁷. De kern van de afstemming tussen de procedures is in figuur 4.2 geschetst: de inrichtingsschets wordt getoetst op milieueffecten. Dat leidt tot inzichten (maatregelen) in hoe het ontwerp beter kan voor het milieu. Op basis hiervan wordt een zogenaamd Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) opgesteld. Dit is op onderdelen waarschijnlijk niet haalbaar of wenselijk, bijvoorbeeld omdat bepaalde maatregelen niet kosteneffectief zijn. Het MMA minus die maatregelen wordt het Voorkeursalternatief⁸. Dat VKA is de basis voor de structuurvisie en de bestemmingsplannen.

De meest logische formele initiatiefnemer voor het MER is de provincie (GS), als enige overkoepelende integrale partij (of de projectorganisatie als die een formele positie kent). De bevoegde gezagen zijn de partijen die de structuurvisie en de bestemmingsplannen waarvoor het MER wordt opgesteld moeten goedkeuren. Dat zijn de grondgebiedgemeenten. De overige betrokken partijen nemen deel in de begeleidingsgroep en zijn uiteraard vertegenwoordigd in de centrale stuurgroep. Mogelijk nemen ook private partijen deel, bijvoorbeeld als het grote publiekstrekkingen betreft.

2010 – 2013 vergunningen

Na dit grote formele traject zullen nog vele vergunningen nodig zijn van diverse aard. Dat zal per deelproject bekeken moeten worden. De ontgrondingsvergunning voor een

⁷ Aangezien deze waarschijnlijk nog niet bekend zijn, is het aan te bevelen te werken met 'dummies', om potentiële locaties op hun verkeerseffecten te beoordelen. Een dummy is bijvoorbeeld een willekeurige attractie, met 300.000 bezoekers op jaarbasis.

⁸ Het VKA is niet verplicht, maar de voorgestelde werkwijze lijkt vooralsnog praktisch gezien de behoefte aan afstemming en besluitvorming.

nieuwe plas is afhankelijk van de omvang MER-plichtig. Dit aspect kan dan ook het beste direct worden opgenomen in het algemene MER.

1b. Grondverwerving

Verwerving

De meeste ontwikkelingen kunnen slechts worden gerealiseerd als de grond in eigendom is. Veel grond is reeds in handen, maar er is meer nodig. De grondverwerving dient dan ook volop te worden voortgezet, na een herprioritering op basis van het uitvoeringsprogramma.

Onteigening

Daarnaast zal het mogelijk nodig zijn een deel van de gronden te onteigenen. Dat vraagt een zorgvuldige procedure. Een besluit tot onteigenen van bepaalde gronden zal vanaf 2010 genomen moeten kunnen worden.

1c. Realisatie mainframe

Nadat de formele procedures zijn afgerond zal de realisatie van alles wat nog niet via spoor 2 tot stand is gekomen gerealiseerd kunnen worden. Het zal in elk geval de grote vlakdekkende gebieden van Waterrijk en de Park betreffen, maar ook bijvoorbeeld het afronden van het fietspadennetwerk daar waar onteigening nodig blijkt te zijn. De realisatie van Waterrijk en De Park zal samengaan met het nodige grondverzet en ontgroningen. Detailontwerpen (VO/DO) en bestekken dienen te worden gemaakt, de zaak zal moeten worden aanbesteed en de uitvoering begeleid.

4.4 Organisatie van spoor 2

Verdeling van taken en verantwoordelijkheden

De verdeling in algemene zin is opgenomen in tabel 4.1. In de tabellen van het uitvoeringsprogramma (hoofdstuk 3) is dat nader uitgewerkt per onderdeel. De essentie is dat in dit snelle spoor de partijen de taken die ze normaal gewend zijn te doen, nu ook in het kader van de ontwikkeling van het park doen. Zo trekken de gemeenten de fietspaden en worden ze hiervan eigenaar en beheerder en zorgen DLG en waterschap voor de watergangen en de EVZ.

De (procesmanager van de) parkorganisatie zorgt voor afstemming van de plannen met spoor 1 en tussen de partijen.

Spoor 2 bestaat uit 2 delen, zie ook figuur 2.1:

2a. Kleine ingrepen

Het realiseren van kleine ingrepen zal de volgende stappen vergen:

- bestuurlijke besluitvorming (B&W, raad);
- procedures (afhankelijk van ontwikkeling, artikel 19 WRO, of na 1 juli een projectbesluit in het kader van de nieuwe Wro, diverse vergunningen);
- verwerving;
- bestek, aanbestedingen en realisatie.

2b. Kleine private initiatieven faciliteren

De kleine private initiatieven dienen gestimuleerd, geselecteerd en gefaciliteerd te worden. Deze taken liggen bij de parkorganisatie en de betreffende gemeente.

4.5 Organisatie van spoor 3

Verdeling van taken en verantwoordelijkheden

Het in goede banen leiden van de grote publiekstrekkingen is gezien de impact op het park⁹ al snel een bestuurlijke (parkbestuur). De parkorganisatie is dan ook de eerst aangewezen om in praktijk met deze partijen te communiceren: ook hier zullen initiatieven gestimuleerd, geselecteerd en gefaciliteerd moeten worden.

De organisatie van het particuliere initiatief is uiteraard aan de initiatiefnemer. De overheden zullen de MER, bestemmingsplan en vergunningen moeten goedkeuren en verlenen.

Het is ook nog mogelijk dat er verdergaand wordt samengewerkt in **publiekprivate contracten**. De afweging daartoe en in welke vorm (met name welk risico men wil dragen) is een bestuurlijke aangelegenheid. Er zal rekening gehouden moeten worden met de mogelijkheid van Europese aanbestedingsplicht.

De vier onderdelen van spoor 3 (zie figuur 2.1) worden hierna besproken.

⁹ De invloed van grote private initiatieven op het imago van het park is vele malen groter dan die van de basisinrichting.

3a Initiatief (actieve benadering)

Werving, selectie, plannen en onderhandelen

Er hebben zich reeds verschillende initiatiefnemers gemeld. Indien er initiatieven met initiatiefnemers bij zijn waarvan al snel duidelijk is dat ze doorgang kunnen vinden, dan is het zinvol ze mee te nemen in spoor 1 en daar verder uit te werken.

Waarschijnlijk is het echter ook zinvol een goede **wervingsactie** (bijvoorbeeld in de vorm van een prijsvraag) te organiseren om meer of de beste initiatiefnemers tewerven voor de uiteindelijk toch beperkte beschikbare ruimte. Hieruit moeten vervolgens de geschikte initiatieven en partijen geselecteerd worden. Dit vraagt een zorgvuldig traject van gesprekken en onderhandelingen op bestuurlijk niveau. Daar kan al snel redelijk wat tijd mee gemoeid gaan (een jaar of meer).

Deze initiatieven zijn daardoor 'te laat' voor spoor 1. Ze zullen dan hun eigen procedurele en ontwerptraject moeten volgen:

3b. Procedureel-juridisch

Grote publiektrekkers zijn al snel MER-plichtig¹⁰. Meestal zijn er namelijk aanzienlijke verkeerseffecten te verwachten, maar ook kan er bijvoorbeeld sprake zijn van effecten op natuur en (grond)water. De ondernemer is initiatiefnemer van het MER, de gemeenteraad bevoegd gezag, zo ook voor het bestemmingsplan en diverse vergunningen.

¹⁰ De locatiekeuze in algemene zin dient bijv oorkeur al in het algemene (plan)-MER meegenomen te worden.

3c. Realisatie

Realisatie is uiteraard aan de initiatiefnemer.

3d Initiatief (passieve benadering)

In de loop van de tijd zullen nieuwe initiatiefnemers zich melden. Een afweging en bestuurlijk besluit tot medewerking zal telkens nodig zijn, evenals ook hier de stappen 3b en 3c.

BIJLAGE 1 – BEGRENZINGSAFSPRAKEN

De begrenzing van Park Lingezegen, zoals die in het Masterplan wordt opgenomen en bij bestuursovereenkomst wordt bekrachtigd, is kaderstellend voor het Uitvoeringsprogramma. Onderstaand is kort toegelicht welke afspraken zijn gemaakt binnen de Stuurgroep.

Begrenzing in/met de gemeente Arnhem

- Bij Schuytgraaf valt de grens van het park samen met de gemeentegrens.
- Bij Rijkerswoerd ligt de grens op de Rijkerswoerdsestraat, tevens gemeentegrens. In de overgangszone tussen bestaande bebouwing en de Rijkerswoerdsestraat (ten oosten van de A325 en tussen A325 en het Zeegbos) is de gemeente verantwoordelijk voor de inrichting van dit deelgebied. De gemeente zal deze inrichting zodanig vormgeven dat in kwalitatieve zin van een passende overgang naar het park sprake is. De gemeente zal - voor eigen rekening - zorgdragen voor kwalitatief en kwantitatief voldoende ontsluitings- en toegangsmogelijkheden. De ontwikkeling en inrichting van de groene elementen in deze overgangszone zal plaatsvinden in overleg met de parkorganisatie. Dit overleg kan vooraf plaatsvinden door gezamenlijk de uitgangspunten (programma van eisen) te formuleren voor de opdracht tot uitwerking van de overgangszone, dan wel achteraf door de ontwerp- en inrichtingsschetsen ter afstemming aan de parkorganisatie voor te leggen. De eerste aanpak heeft de voorkeur. De parkorganisatie kan zich laten bijstaan door de supervisor van het park.

Begrenzing in/met de gemeente Overbetuwe

- Ten noorden van Elst ligt deelgebied de Park. De begrenzing van het park komt daar te liggen op de door de gemeente te ontwikkelen tangent. Dit tracé zal door de gemeente worden uitgewerkt. Ten zuiden van deze tangent is de gemeente verantwoordelijk voor de ontwikkeling van dit deelgebied. Ten noorden van de tangent ligt het initiatief en de verantwoordelijkheid voor verdere ontwikkeling bij de gezamenlijke parkorganisatie. Het zogenaamde Romeinse Lint dat in deelgebied de Park wordt ontwikkeld, zal door de gemeente ook ten zuiden van de tangent worden voorgezet, waarbij overleg met de gezamenlijke parkorganisatie plaatsvindt zoals hierboven bij Rijkerswoerd is omschreven.
- Op de overgang van de uitbreiding Westeraam en het deelgebied Waterrijk komt de grens op de Linge te liggen. In de zone tussen de Linge en Westeraam is de gemeente verantwoordelijk voor de inrichting. Met name over de groene component in de inrichting vindt overleg plaats met de gezamenlijke parkorganisatie zoals eerder omschreven. De inrichting zal in kwalitatieve zin voldoen aan de wensen die door het ontwerp voor park Lingezegen worden gesteld. Dit betreft met name het punt van de landschappelijke vormgeving (concept singel), de overgang naar de Linge en deelgebied Het Waterrijk en de ontsluiting, zowel doorgaande parkroutes als de ontsluiting van de wijk Westeraam naar het park, inclusief de benodigde ontsluiting over de Linge. De kosten van de inrichting komen voor rekening van de gemeente. Op het kaartbeeld in het masterplan zal via een arcering worden aangegeven dat deze overgangszone een functie voor het park vervult. De gemeente Overbetuwe zal over de overgangszones ten

noorden van Elst en bij Westeraam overleg voeren met de supervisor van het park, waarbij tevens bekeken zal worden wat de mogelijkheden zijn om het Romeinse lint door te zetten.

Begrenzing in/met de gemeente Lingewaard

- Ten opzichte van de begrenzing die bij de intentieovereenkomst is gebruikt, is de kern van het dorp Ressen toegevoegd aan het park. Hierover was al eerder overeenstemming bereikt, bij de aanhaking van deelgebied De Woerdt. Deze begrenzing is ook al verwerkt in de kaart in de blauwe brochure.
- Ten zuidwesten van Bemmelen ligt tussen de grens van deelgebied De Woerdt en de Waaldijk een open gebied dat geen deel uitmaakt van de begrenzing van het park. Vergelijkbaar met de afspraken die gemaakt zijn over de overgangen naar Rijkerswoerd en Westeraam geldt ook hier dat de gemeente verantwoordelijk is voor de inrichting van dit deelgebied. De gemeente zal deze inrichting zodanig vormgeven dat in kwalitatieve zin van een passende overgang naar het park sprake is. De gemeente zal – voor eigen rekening - zorgdragen voor kwalitatief en kwantitatief voldoende ontsluitings- en toegangsmogelijkheden voor het park in dit deelgebied. De ontwikkeling en inrichting van de 'groene elementen' in deze overgangszone zal plaatsvinden in overleg met de gezamenlijke parkorganisatie.

Begrenzing in/met de gemeente Nijmegen

- In het zuiden van het park, grenst het meest zuidelijke deel van deelgebied De Woerdt, tevens grondgebied van de gemeente Nijmegen, aan de uitbreidingslocatie Vossenpels van Nijmegen. De grens is hier gehandhaafd.

BIJLAGE 2 - REFERENTIES

[1] Grontmij, 2007. Park Lingezegen, exploitatieberekeningen.

[2] DHV, 2008. Advies met betrekking tot te volgen procedures (park Lingezegen). Memo.

[3] DLG, 2006. Landinrichtingsplan Over Betuwe-oost

[4] HNS, maart 2006. Een park van formaat, Plantoelichting Park Over-Betuwe.

[5] Feddes/Olthof, oktober 2007. Plantoelichting de Woerd.

[6] Grontmij, 25 juni 2007. Park Lingezegen, Beheer en onderhoudsbegroting.

[7] Park Lingezegen, 2008. Hoofdlijnennotitie voor de besluitvorming over de bestuursovereenkomst Park Lingezegen. Concept.

[8] Werkgroep Infrastructuur, november 2007. Park Lingezegen, Infrastructuur.

[9] Werkgroep Water en Natuur, december 2007. Park Lingezegen, Rapportage werkgroep Water en Natuur.

[10] Werkgroep Recreatief programma, 15 augustus 2007. Recreatief programma Park Lingezegen, Concept.

[11] Werkgroep Nieuwewoon- werklocaties, juli 2007. Park Lingezegen, Ontwikkeling en transformatie van rode functies.

[12] Provincie Gelderland, maart 2008. Masterplan Park Lingezegen, concept.

[13] Royal Haskoning, maart 2008. Samenwerking Park Lingezegen.

BIJLAGE 3 – OVERZICHTSKAART

Los bijgevoegd.

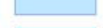
LEGENDA

	Grens Deelgebieden
	Gemeentegrens
	Spoorlijn
	Betuwelijn

Infrastructuur

	Brug
	Fietstunnel
	Duiker/stuw/gemaal/syphon
	Fietspad
	Doorgaande fietsroute
	Wandelroute
	Gecombineerd fiets/wandelpad
	Watergang aan te leggen

Natuur en Landschap

	Natte en droge ecologische verbindingszone
	Bomenrij
	Parklandschap
	Dorpsgezicht Ressen
	Pocketpark/Idylle
	Wetlands/Ecozone
	Aan te leggen open water
	Wetlands en open water
	Extensief Agrarisch Natuurbeheer
	Ecologische stapsteen

